

XIX. évfolyam, 17. szám, 2016

AGRÁRPIACI JELENTÉSEK

GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

Gabona és Ipari Növények
XIX. évfolyam, 17. szám, 2016

Megjelenik kéthetente
2016. szeptember 8.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerző
Dr. Molnár Zsuzsa
molnar.zsuzsa@aki.gov.hu
Keresztessyné Mohr Katalin
kmohr@aki.gov.hu

Közreműködő
Szántó-Becz Gábor
szanto-becz.gabor@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (+36 1) 476-6093
Fax: (+36 1) 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Gabona és Ipari Növények piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi; Élőállat és Hús; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Tej és Tejtermékek piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:
Publikációs Csoport
publikacio@aki.gov.hu
Telefon: (+36 1) 476-3060

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis-kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

Összefoglaló.....	3
Gabonapiaci jelentés.....	4
Búza.....	4
Kukorica	4
Agrárpolitikai Hírek	5
A gabonafélék jegyzése	7
Termelői és kikötői árak	12
Gabonapiaci információk.....	15
Olajnövény-piaci jelentés	17
Szójabab	17
Repcemag	17
Napraforgómag.....	18
Az olajmagok és származékaik jegyzése	20
Termelői és kikötői árak	24
Olajmagpiaci információk	26
Bioüzemanyag melléklet.....	28
Agrárpolitikai hírek	29

Összefoglaló

Az USA agrárminisztériuma (*USDA*) mellett a Nemzetközi Gabonatanács (*IGC*) is rekord volumenű, 743 millió tonna búza betakarítására számít világszerte a 2016/2017. gazdasági évben, ami az egy évvel korábbi termést 7 millió tonnával haladná meg.

A búza fronthavi jegyzését az augusztus végi erőteljes ársuhanást (133 dollár (*USD*)/tonnára) követően 137 dollár/tonnáig felfelé korrigálták a chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) 2016. szeptember első napjaiban.

Magyarországon átlagosan 40 ezer forint/tonna körüli áfa és szállítási költség nélküli termelői áron kereskedtek az étkezési, 36 ezer forint/tonna áron a takarmánybúzával az AKI PÁIR adatai szerint augusztus utolsó hetében. Előbbi 18 százalékkal, utóbbi 20 százalékkal múlta alul az előző év azonos időszakának árát.

Továbbra is biztatóak a kukorica 2016/2017. gazdasági évi globális terméskilátásai. Az *IGC* augusztusi prognózisában az *USDA*-hoz hasonlóan 1,03 milliárd tonna rekord kukoricatermést jelez világszinten. A termelés várhatóan meghaladja a felhasználást, így a valaha volt legnagyobb készlettel zárulhat a szezon.

Magyarországon, a fizikai piacon átlagosan 42 ezer forint/tonna termelői áron cserélt gazdát a takarmánykukorica az AKI PÁIR adatai szerint augusztus utolsó hetében. Ez az árszint az egy évvel korábbit 5 százalékkal múlta alul.

A *Tallage* francia piacelemző vállalat adatai szerint az Európai Unióban a korábban jelzettnél kisebb területről, 842 ezer hektárról takaríthatnak be a gazdák szójababot az idén. Ugyanakkor a 2015. évihez képest akár 4-5 százalékkal is javulhat a hozam (2,73 tonna/hektárra), ami kompenzálhatja a terület csökkenését, és a tavalyihoz hasonló mennyiségű, 2,3 millió tonna uniós szójabab állhat a belpiaci kereslet rendelkezésére.

A párizsi árutőzsdén (*Euronext/MATIF*) a szójabab chicagói jegyzéséhez hasonlóan változott a repcemag front-havi jegyzése: 370,5 euró/tonnáról 377 euró/tonnára, felfelé korrigálták augusztus utolsó és szeptember első napjaiban. A Budapesti Értéktőzsdén (BÉT) 107 ezer forint/tonnára emelkedett az újtermés kurzusa ugyanekkor.

Romlott a naparaforgómag terméskilátása Franciaországban, Spanyolországban, Romániában és Bulgáriában, ugyanakkor Magyarországon továbbra is jó termés várható.

Az emberiség energiaszükségletének 14 százalékát biomasszából állítják elő, ebből 10,4 százalék épületek fűtését, 2,2 százalék ipari, 0,4 százalék villamosenergia-előállítási, 0,8 százalék közlekedési célokat szolgált 2015-ben.

Gabonapiaci jelentés

Búza

Az USA agrárminisztériuma (*USDA*) mellett a Nemzetközi Gabonatanács (*IGC*) is rekord volumenű, 743 millió tonna búza betakarítására számít világszerte a 2016/2017. gazdasági évben, ami az egy évvel korábbi termést 7 millió tonnával haladná meg. Tekintettel arra, hogy az előrejelzések szerint a felhasználás ebben a szezonban sem fogja felülmúlni a termelést, a tartalékok soha nem tapasztalt szintre, 229 millió tonnára duzzadhatnak.

Az *IGC* tájékoztatása szerint az Európai Unió idei búzakibocsátása a 2015. évihez képest 9 százalékkal, 145 millió tonnára csökkent. Ezzel szemben Oroszországban 15 százalékkal, 70 millió tonnára, az USA-ban 13 százalékkal, 63 millió tonnára, Kanadában 9 százalékkal, 30 millió tonnára bővült a termelés. Noha Ukrajnában korábban az őszi vetés körüli problémák (szárazság, késői vetés) miatt jelentős terméskiesésre számítottak a szakértők 2016-ban, az enyhe tél és a búza fejlődése szempontjából kedvező tavasz után jelentősen javultak a kilátások. Így a fekete-tengeri országban a 2015. évinél mindössze 3 százalékkal kevesebb, 26,5 millió tonna búzát arattak a gazdák.

A búza fronthavi jegyzését az augusztus végi erőteljes árszuhanást (133 dollár (*USD*)/tonnára) követően 137 dollár/tonnáig felfelé korrigálták a chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) 2016. szeptember első napjaiban. Ehhez hasonlóan változott a termény párizsi jegyzése (*Euronext/MATIF*) is: 155 euró/tonnáról 158 euró/tonnára erősödött. Magyarországon a Budapesti Értéktőzsde (BÉT) árupiaci szekciójában közel egy hónap szünet után augusztus 30-tól újra kereskednek a malmi búzával. A szeptemberi jegyzés hamar, két nap után kifutott, 41 000 forint/tonna szinten. A decemberi szállítású termény ugyanennyiért volt elérhető a jelzett időszakban. Augusztus 31-én 39 300 forint/tonna szinten került kivételre a takarmánybúza szeptemberi jegyzése, és a távolabbi határidőkre egyelőre sem vételi, sem eladási ajánlat nem érkezett. Magyarországon átlagosan 40 ezer forint/tonna körüli áfa és szállítási költség nélküli termelői áron kereskedtek az étkezési, 36 ezer forint/tonna

áron a takarmánybúzával az AKI PÁIR adatai szerint augusztus utolsó hetében. Előbbi 18 százalékkal, utóbbi 20 százalékkal múlta alul az előző év azonos időszakának árát.

Kukorica

Továbbra is biztatóak a kukorica 2016/2017. gazdasági évi globális terméskilátásai. Az *IGC* augusztusi prognózisában az *USDA*-hoz hasonlóan 1,03 milliárd tonna rekord kukoricatermést jelez világszinten. A termelés várhatóan meghaladja a felhasználást, így a valaha volt legnagyobb készlettel zárulhat a szezon.

A világ elsőszámú kukoricatermelőjénél, az Amerikai Egyesült Államokban akár 379 millió tonna rekordtermés kerülhet a magtárakba 2016 őszén, ami az egy évvel korábbinál 33 millió tonnával lenne több. Ukrajnában egyelőre 26,5 millió tonna (+14 százalék), Oroszországban 14 millió tonna (+6 százalék) kukoricatermésre van kilátás. Az Európai Unióban a tavalyi igen gyenge év után a kibocsátás 6 százalékos bővülésére, azaz 62 millió tonna termésre számítanak a szakértők. Magyarországon a Földművelésügyi Minisztérium tájékoztatása szerint 1,06 millió hektárról akár 8 millió tonna (2015: 6,6 millió tonna) kukorica betakarítására is sor kerülhet az őszi folyamán, az előző évinél lényegesen magasabb, 7,6 tonna/hektár (2015: 5,79 tonna/hektár) hozammal.

A kukorica legközelebbi lejáratra szóló jegyzése – a búzáéval párhuzamosan – egészen 119 dollár/tonnáig gyengült augusztus végén, majd szeptember első napjaiban 125 dollár/tonnára emelkedett a chicagói árutőzsdén. A párizsi árutőzsdén ez alatt 160 euró/tonnáról 162,5 euró/tonnára módosult a jegyzés. Magyarországon, a BÉT-en 40 ezer forint/tonnára ereszkedett a termény novemberi kurzusa. A fizikai piacon átlagosan 42 ezer forint/tonna termelői áron cserélt gazdát a termény az AKI PÁIR adatai szerint augusztus utolsó hetében. Ez az árszint az egy évvel korábbihoz képest 5 százalékkal volt alacsonyabb.

Agrárpolitikai Hírek

- Országossá bővül a talajgenerátoros jégeső-elhárítási rendszer. Jelenleg Magyarország területének egy-harmadát védi jégelhárító rendszer, de 2018 végétől mezőgazdasági területek 100 százaléka védetté tehető a jégkáreseményektől. A Földművelésügyi Minisztérium előterjesztésére a kormány a már több megyében sikeresen működő talajgenerátoros jégeső-elhárítási rendszer országos kibővítéséről döntött. Az Európában alkalmazott védekezési módszerek közül Magyarországon az ún. talajgenerátoros jégeső-elhárításnak van a legnagyobb szakmai támogatottsága, jelenleg Baranya, Somogy és Tolna megyékben működtet ilyen rendszert a Dél-magyarországi Jégesőelhárítási Egyesülés (NEFELA). A jégeső-elhárítási rendszer országos kiterjesztése nem csupán a mezőgazdasági termelők és a mezőgazdaságból élő magyar emberek számára lesz előnyös, a kormánydöntés hatásaként a jövőben a társadalom szélesebb körei is mentesülhetnek a jégkárok okozta káresemények terheitől. A Kormány a Vidékfejlesztési Program éghajlatváltozáshoz kapcsolódó és időjárási kockázatok megelőzésére szolgáló beruházá-

sok támogatása keretében 100 százalékos támogatási intenzitású forrást biztosít az országos jégeső-elhárítási rendszer létesítésére; amelynek kialakítása 2016-2018 között valósul meg. Az országos jégeső-elhárítási rendszer működtetésére a Kárenyhítési Alapból származó források egy része, valamint – tekintve, hogy a nemzetgazdaság egésze haszonélvezője lesz a jégeső-elhárításnak – harmadik felektől származó önkéntes pénzek állhatnak majd rendelkezésre. Az agrárkár-enyhítési rendszernek 2016-ban mintegy 73 700 termelő kötelezően és önkéntesen tagja, amely mintegy 3,71 millió hektár termőföldterületet fedett le. A termelői befizetések és az állam ugyanilyen összegű kiegészítése eredményeként tartósan megnyugtató forrás áll a Kárenyhítési Alapban rendelkezésre az országos jégeső-elhárítás működtetésének finanszírozására. Így miközben nem növekednek majd a gazdák terhei és a jégeső-elhárítási rendszer működésének finanszírozása nem jelent többletterhet a költségvetés számára sem, hazánk megművelt területei mentesülhetnek a jégkár események okozta jelentős kártételektől.

1. táblázat: **A gabonafélék termelői ára Magyarországon**

	2016. 34. hét	2016. 34. hét/2016. 33. hét (százalék)	2016. 34. hét/2015. 34. hét (százalék)
Étkezési búza	39 931	101	82
Takarmánybúza	35 959	97	80
Takarmánykukorica	41 949	104	95
Takarmányárpa	34 939	102	87

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.
Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat: **A búza legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken**

		Szállítási határidő	Mértékegység	2016. 08. 31.	2016. 09. 01.	2016. 09. 02.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	Malmi búza	2016. december	HUF/tonna	–	41 000	41 000
	Takarmánybúza	2016. szeptember	HUF/tonna	39 300	–	–
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	Búza	2016. szeptember	EUR/tonna	155	158	158
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	Búza	2016. szeptember	USD/tonna	133	135	137

Megjegyzés: A malmi búzát 2016. augusztus 1-től nem jegyzik a BÉT-en.
Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

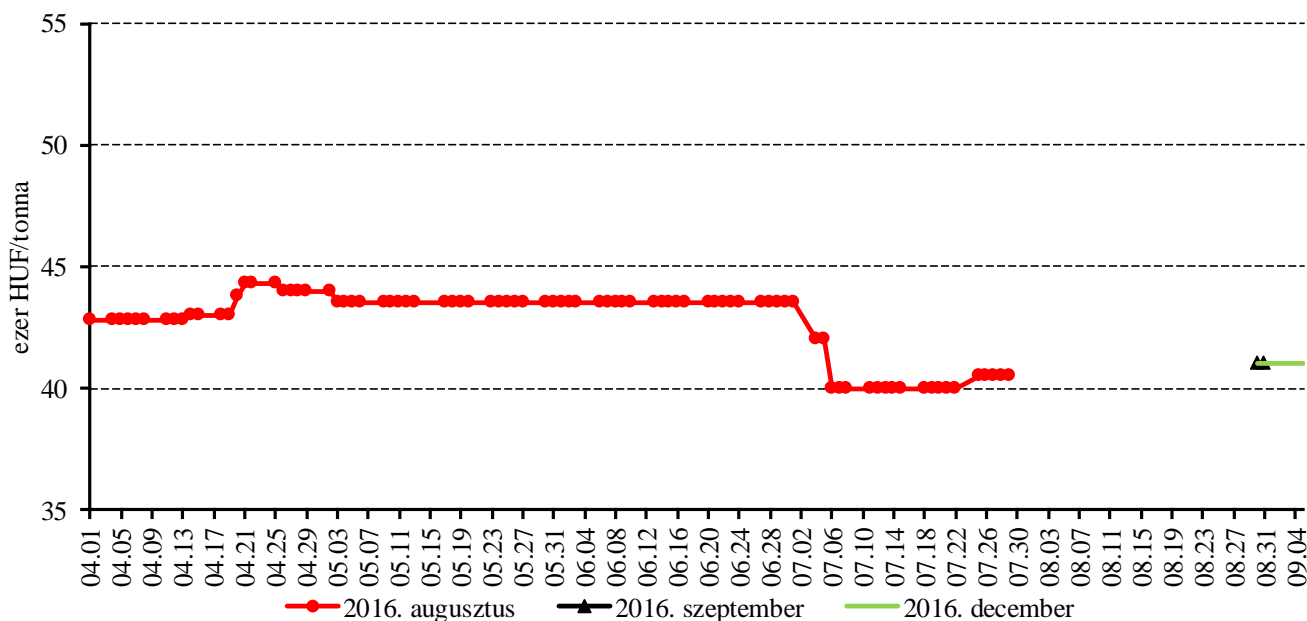
3. táblázat: **A kukorica legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken**

	Szállítási határidő	Mértékegység	2016. 08. 31.	2016. 09. 01.	2016. 09. 02.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	2016. november	HUF/tonna	40 000	40 300	40 000
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	2016. november	EUR/tonna	160	161	163
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	2016. szeptember	USD/tonna	119	122	125

Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

A gabonafélék jegyzése

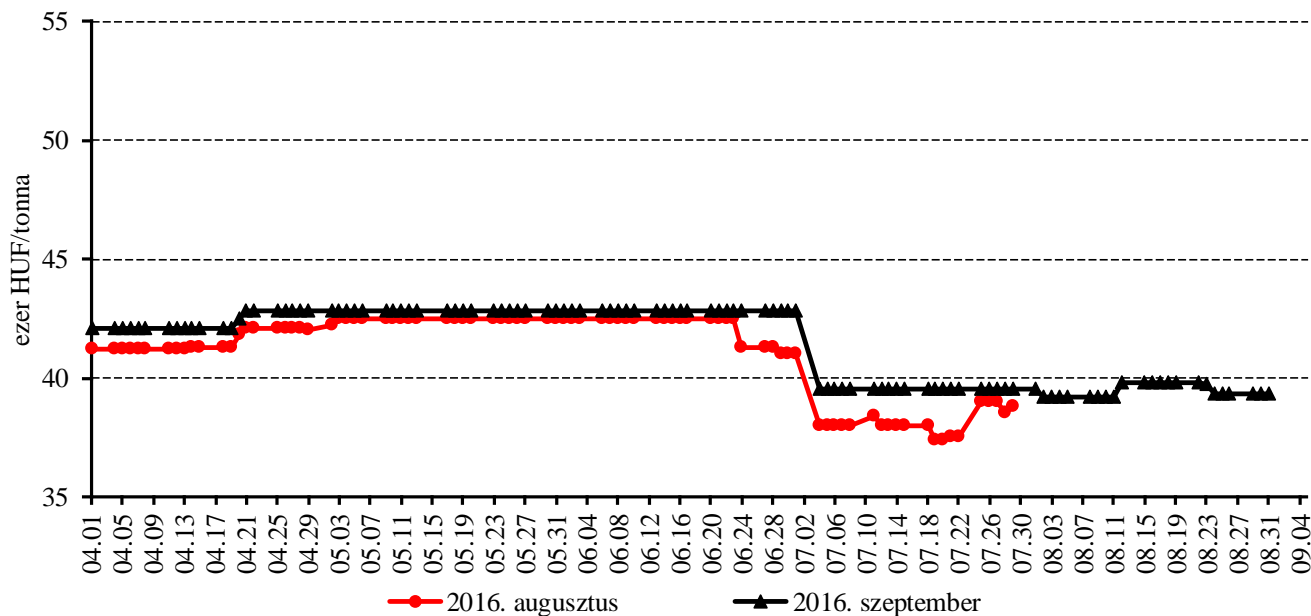
1. ábra: A malmi búza különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2016)

Megjegyzés: A malmi búzát 2016. augusztus 1-29. között nem jegyezték a BÉT-en.

Forrás: BÉT

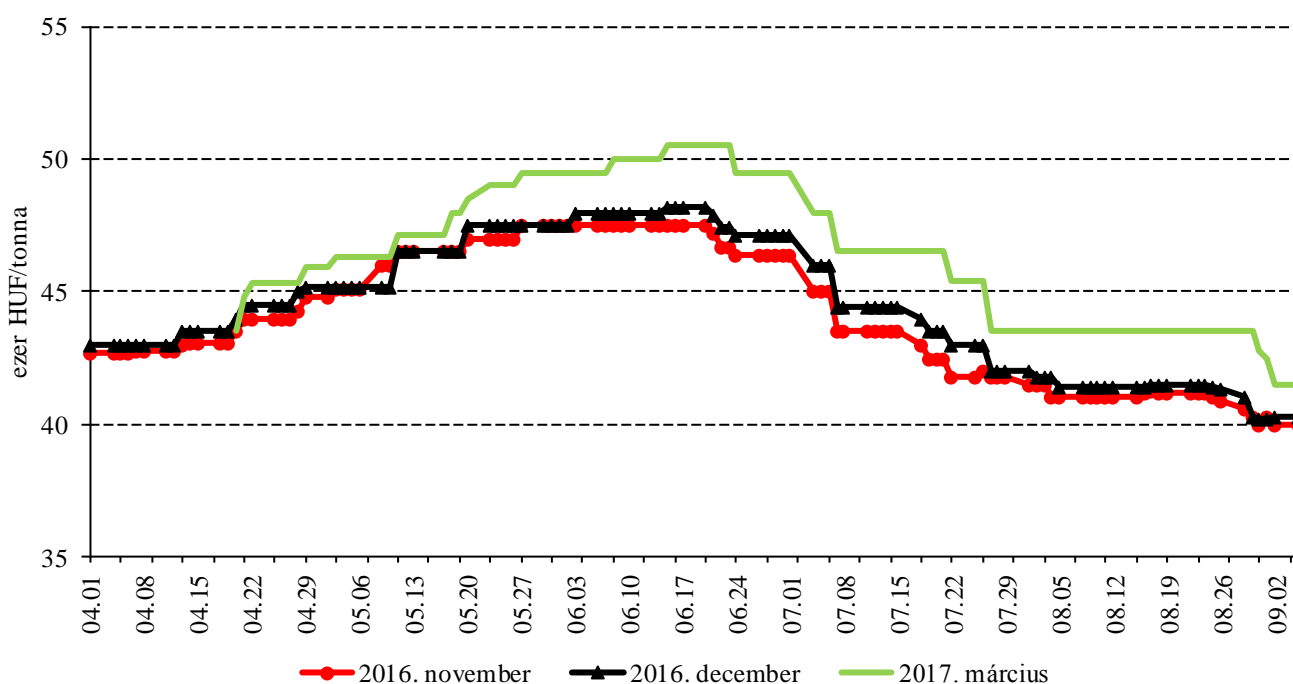
2. ábra: A takarmánybúza különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2016)

Megjegyzés: A takarmánybúzát 2016. szeptember 1. óta nem jegyzi a BÉT-en.

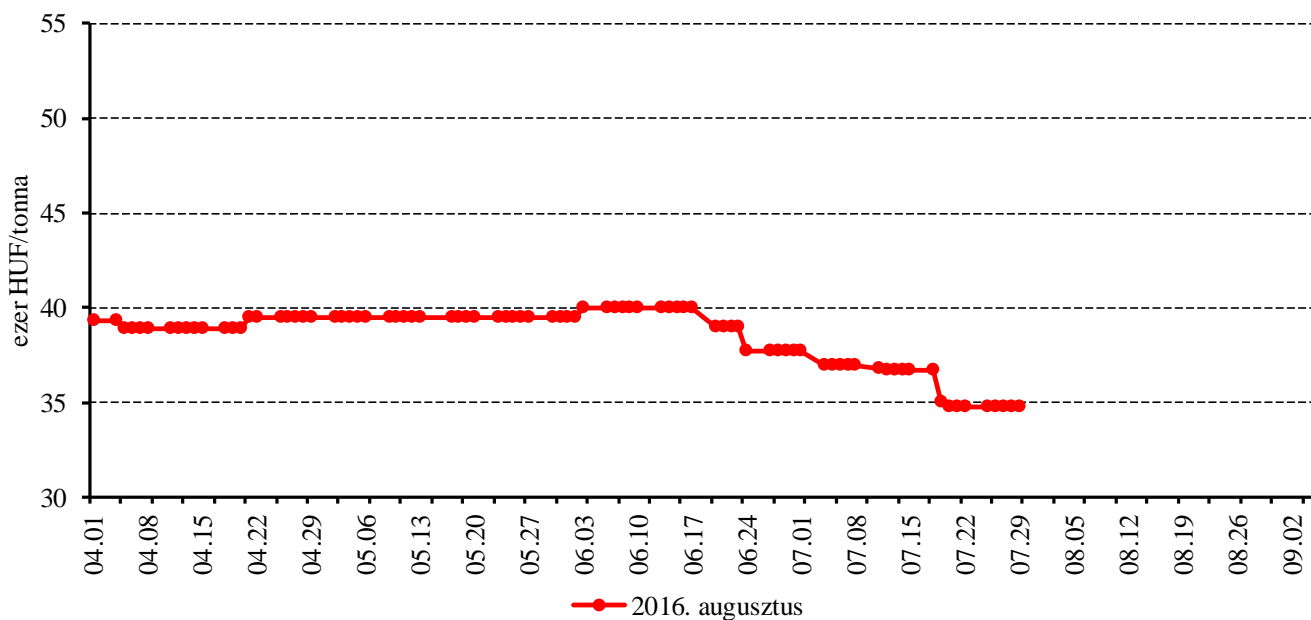
Forrás: BÉT

3. ábra: A takarmánykukorica különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2016)

Forrás: BÉT

4. ábra: A takarmányárpa jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2016)

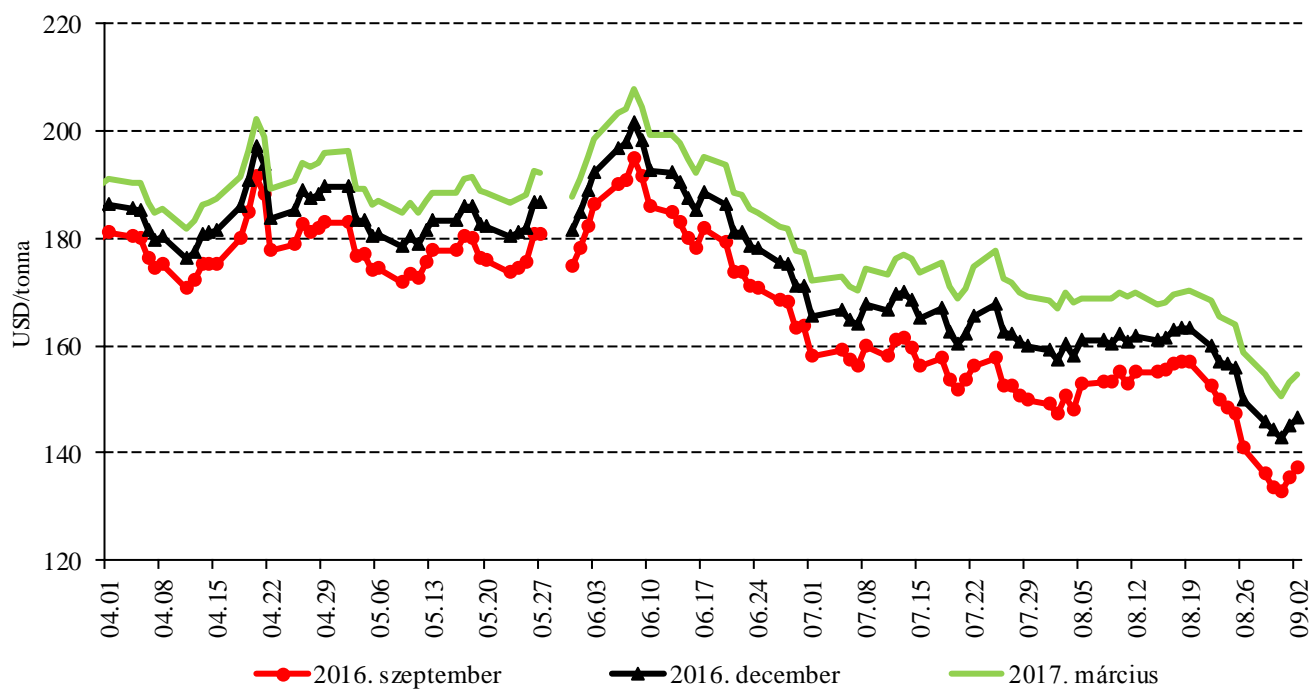

Megjegyzés: A takarmányárpát 2016. augusztus 1. óta nem jegyzik a BÉT-en.

Forrás: BÉT

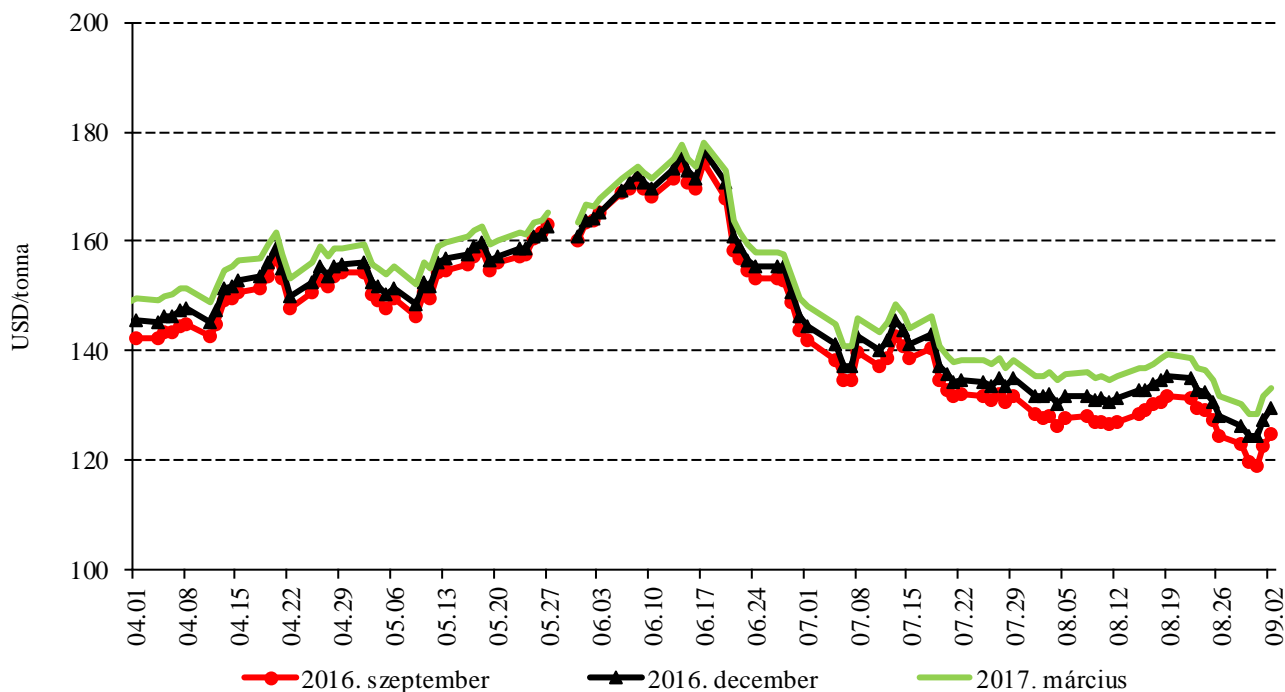

5. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

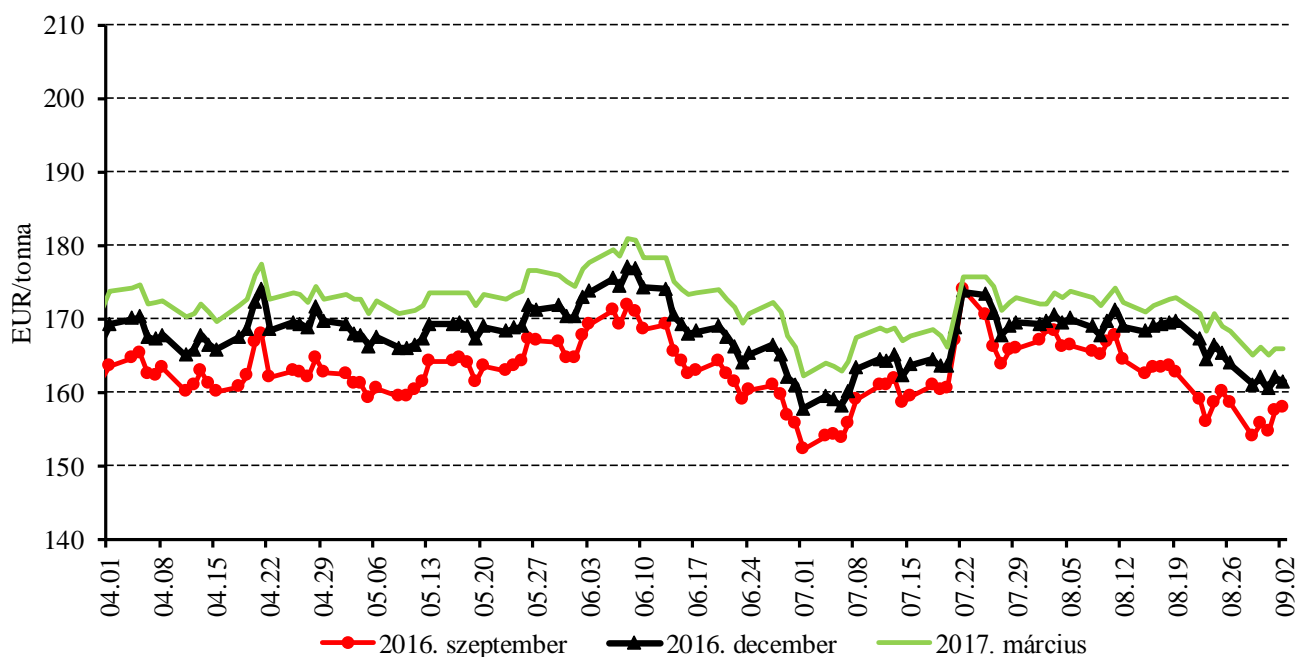
Forrás: CME Group

6. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

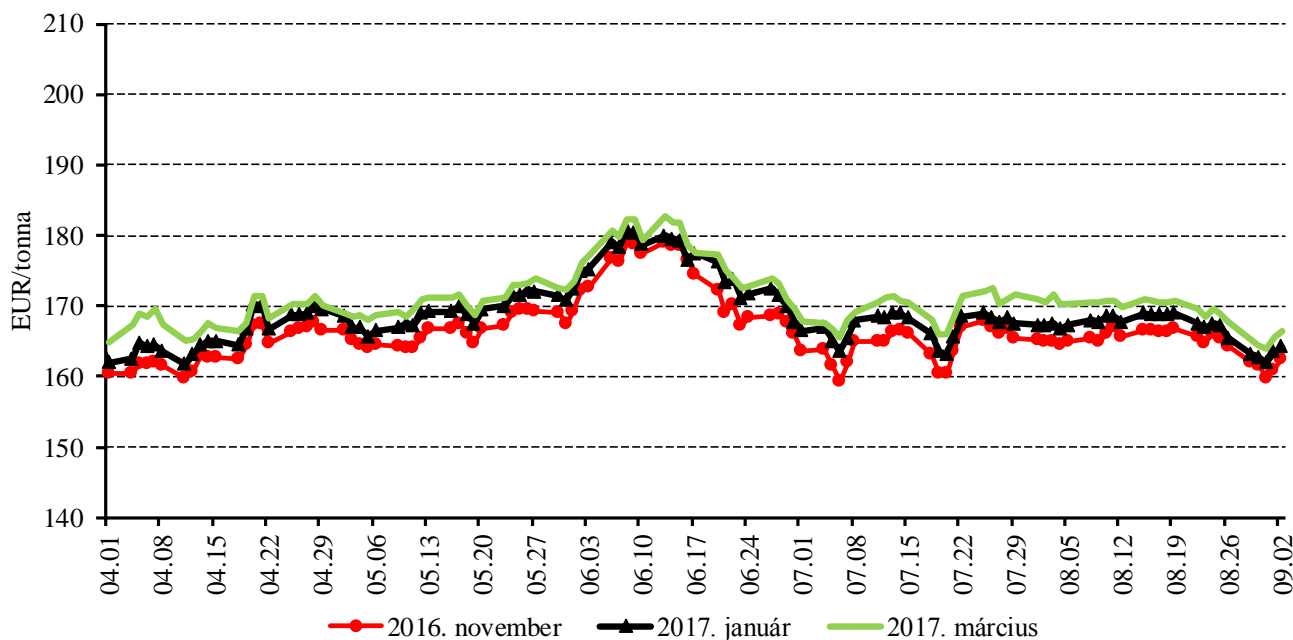
Forrás: CME Group

7. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2016)

Forrás: Euronext

8. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2016)

Forrás: Euronext

4. táblázat: A búza és a kukorica nemzetközi tőzsdei jegyzése (2016. szeptember 2.)

Szállítási határidő	Euronext/MATIF, Párizs		Szállítási határidő	CME/CBOT, Chicago (őszi lágy búza)	
	EUR/tonna	HUF/tonna		USD/tonna	HUF/tonna
BÚZA					
2016. szeptember	158	49 024	2016. szeptember	137	38 048
2016. december	162	50 110	2016. december	147	40 698
2017. március	166	51 506	2017. március	155	42 940
2017. május	169	52 360	2017. május	160	44 308
2017. szeptember	172	53 213	2017. július	164	45 490
2017. december	174	53 911	2017. szeptember	170	47 140
KUKORICA					
2016. november	163	50 421	2016. szeptember	125	34 560
2017. január	164	50 963	2016. december	129	35 870
2017. március	167	51 662	2017. március	133	36 963
2017. június	170	52 825	2017. május	136	37 707
2017. augusztus	173	53 601	2017. július	139	38 492
2017. november	172	53 213	2017. szeptember	141	39 258

Forrás: Euronext, CME Group

5. táblázat: A főbb termények különböző lejáratra szóló kontraktusainak belső volatilitása

	Lejárat	Elszámolóár (USD/tonna)	Belső volatilitás ^{a)}	
			2016. 08. 26. (százalék)	2016. 09. 02. (százalék)
Búza	2016. szeptember	137,13	–	30,0
Kukorica	2016. szeptember	124,56	–	26,8
Szójabab	2016. szeptember	355,83	–	27,5
Szójadara	2016. szeptember	345,7	–	31,0

^{a)} Belső volatilitás (implied volatility): A piaci szereplők várakozásait tükröző volatilitás, amelyre az adott határidős kontraktusra köthető opciók aktuális prémiumából matematikai modellek segítségével következtetni lehet. (Pl.: Ha a belső volatilitás értéke 15,8 százalék, akkor az adott határidős kontraktus jegyzésében az elkövetkező 365 napban 68 százalékos valószínűséggel $\pm 15,8$ százalékos eltérés várható.)

Forrás: Barchart

6. táblázat: A különböző árutőzsdei szereplők nyitott kötésállománya (határidős kontraktusok) a főbb termények vonatkozásában a chicagói árutőzsdén (2016. augusztus 30.)

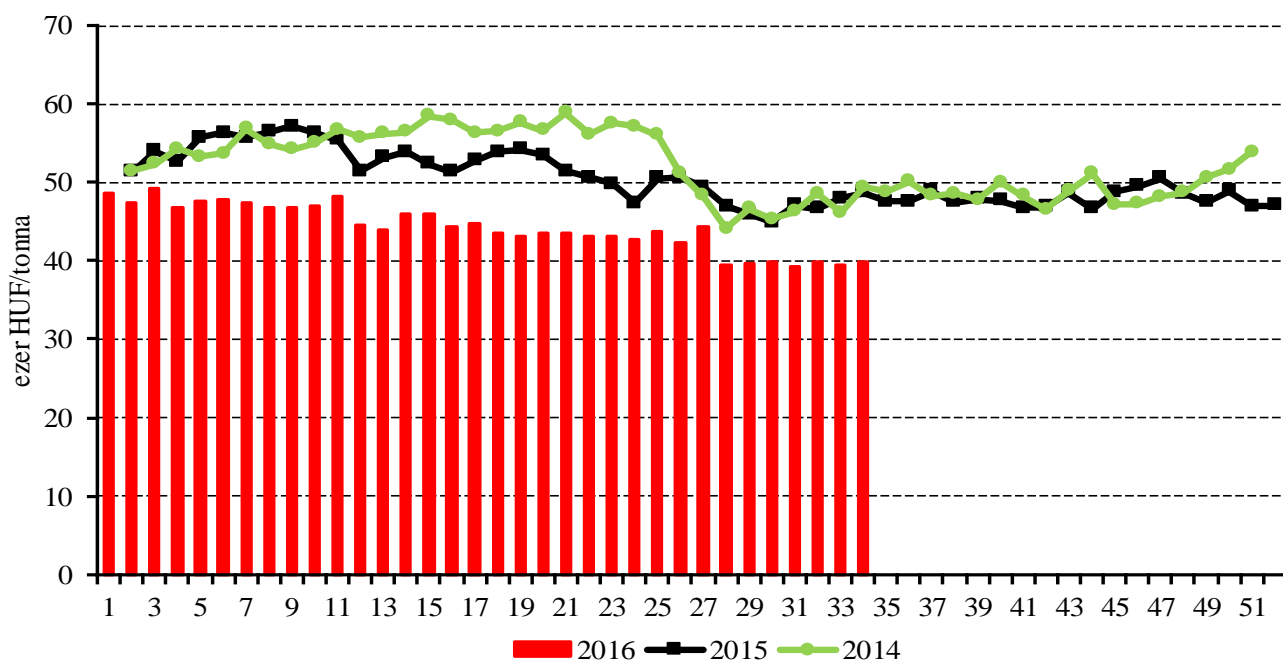
	Pozíciók száma										
	Termelő/kereskedő/ feldolgozó/stb.		Swap kereskedők			Pénzügyi befektetők			Egyéb		
	Vételi	Eladási	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}
Búza	91 427	71 605	75 758	9 448	6 351	68 659	191 997	40 895	67 998	36 847	38 781
Kukorica	344 130	476 301	224 107	6 569	24 972	173 135	347 624	90 998	188 642	60 425	109 495
Szójabab	186 929	369 603	87 767	8 634	21 698	117 387	24 123	45 059	100 125	46 843	28 479
Szójadara	88 764	246 415	72 222	1 001	7 741	62 296	16 287	13 003	44 497	12 736	23 446

^{a)} Spread – Különbözeti ügylet.

Forrás: Commodity Futures Trading Commission

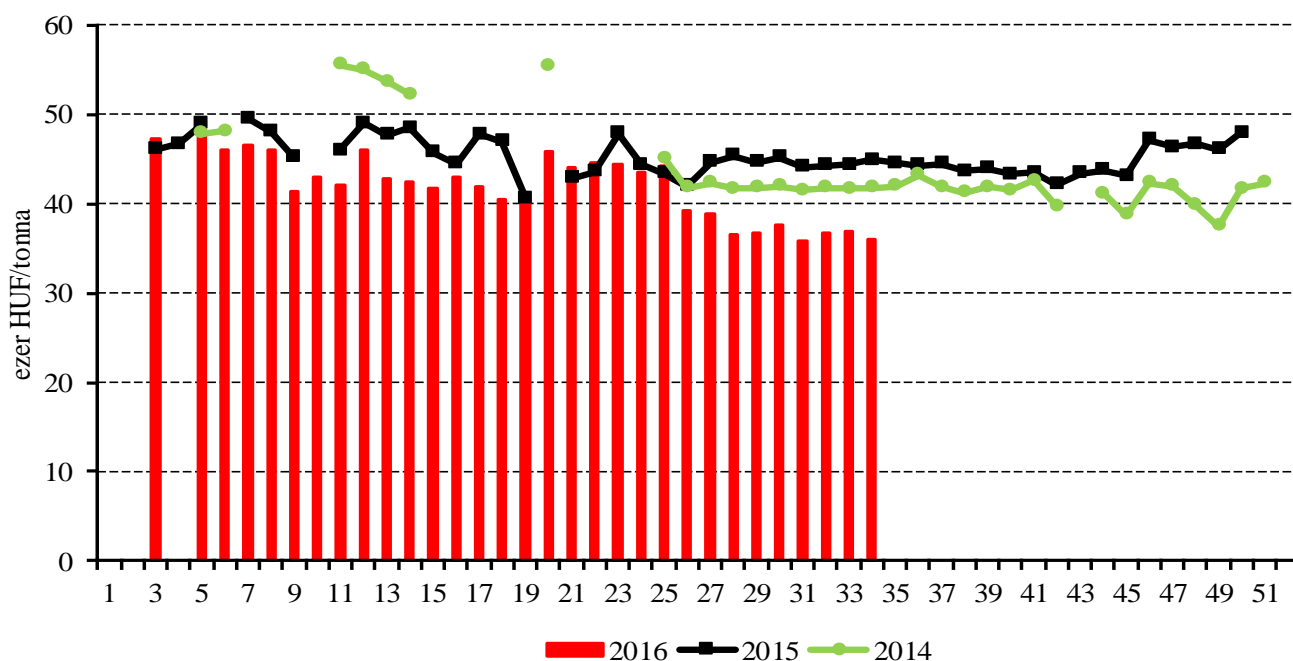
Termelői és kikötői árak

9. ábra: Az étkezési búza heti termelői ára Magyarországon (2014-2016)

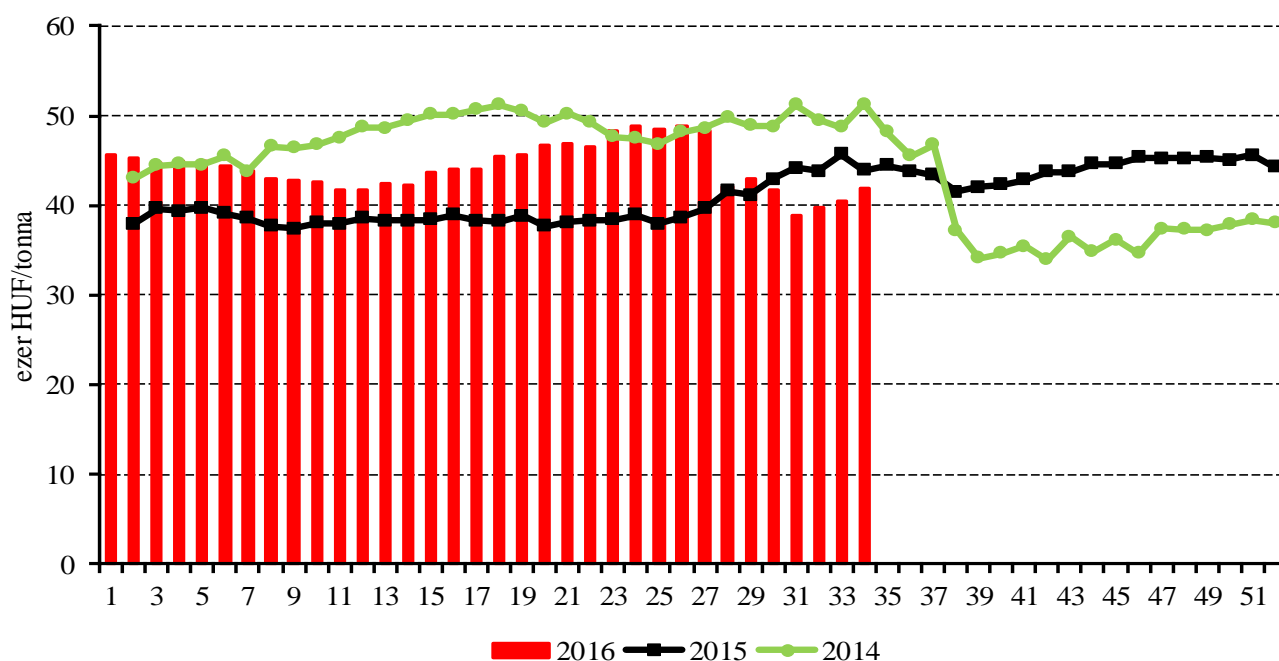
Forrás: AKI PÁIR

10. ábra: A takarmánybúza heti termelői ára Magyarországon (2014-2016)

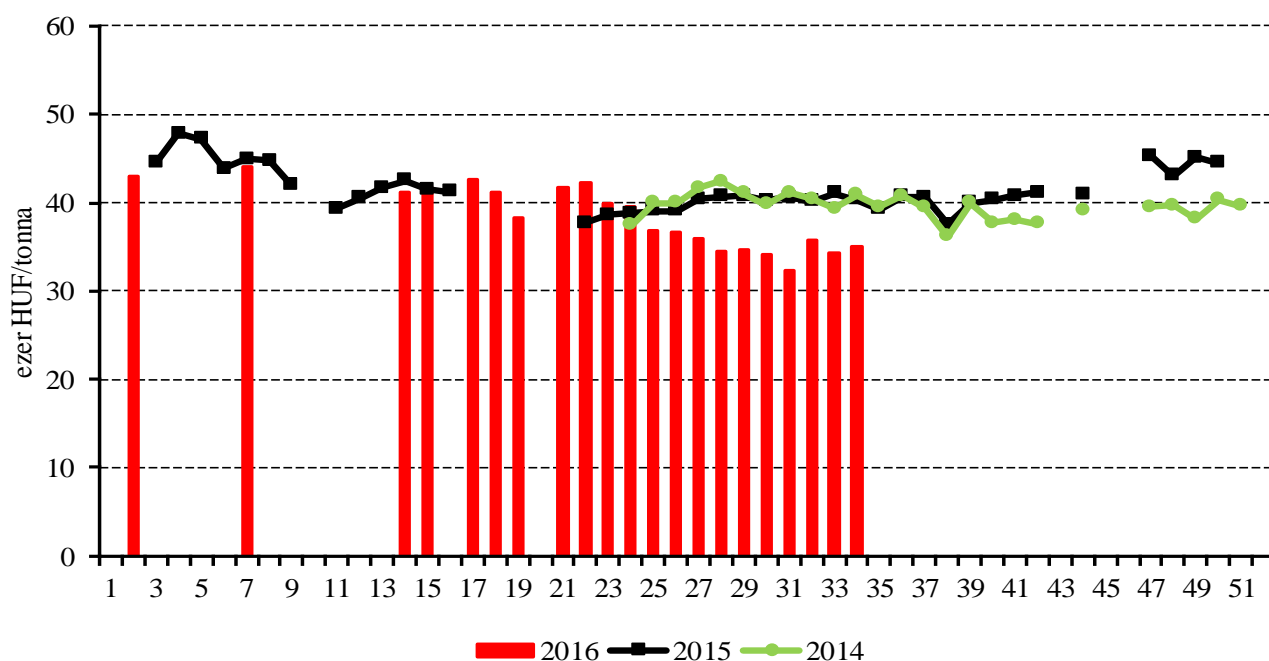
Forrás: AKI PÁIR

11. ábra: A takarmánykukorica heti termelői ára Magyarországon (2014-2016)

Forrás: AKI PÁIR

12. ábra: A takarmányárpa heti termelői ára Magyarországon (2014-2016)

Forrás: AKI PÁIR

7. táblázat: **A gabonafélék nemzetközi és európai kikötői ára**

		Mértékegység	2016.08.13.	2016.08.20.	2016.08.27.	2016.09.03.
BÚZA	USA, FOB HRW	USD/tonna	201	203	189	183
	Franciaország, FOB Rouen (superior)	USD/tonna	189	189	185	183
	Oroszország, 12,5% FOB	USD/tonna	170	170	170	171
	Ukrajna, 11,5% FOB	USD/tonna	161	166	162	161
	Románia, FOB Constanța	USD/tonna	169	–	171	174
KUKORICA	USA, FOB NOLA	USD/tonna	168	170	163	161
	Fekete-tenger, FOB	USD/tonna	175	179	179	164
	Románia, FOB Constanța	USD/tonna	197	–	–	–
	Hollandia, CIF Rotterdam	EUR/tonna	188	186	187	177
ÁRPA	Franciaország, FOB Rouen	USD/tonna	159	157	154	154
	Fekete-tenger, FOB	USD/tonna	155	153	152	152
	Románia, FOB Constanța	USD/tonna	157	–	155	153

Megjegyzés: FOB – Free on Board (költségmentesen a hajó fedélzetére), CIF – Cost, Insurance and Freight (költség, biztosítás és fuvardíj – megnevezett rendeltetési kikötő); n. a. – nincs adat.

Forrás: Hammersmith, MADR, Európai Bizottság

8. táblázat: **A gabonafélék európai termelői ára**

		EUR/tonna			
		2016. 31. hét	2016. 32. hét	2016. 33. hét	2016. 34. hét
MALMI BÚZA	Bulgária, DEPPROD Dobrich	129	133	133	134
	Németország, DEPSILO Hamburg	167	170	n. a.	163
	Franciaország, DELPORT Rouen	167	165	164	160
	Románia, DEPSILO Banat	125	131	130	124
TAKARMÁNY-BÚZA	Bulgária, DEPPROD Dobrich	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	Németország, DEPSILO Hamburg	162	162	n. a.	157
	Franciaország, DEPSILO Eure-et-Loire	152	149	n. a.	146
	Románia, DEPSILO Oltenia	137	134	139	138
	Egyesült Királyság, FGATE	137	137	140	140
KUKORICA	Bulgária, DEPPROD Plevén	148	148	148	148
	Németország, DEPSILO Hamburg	182	182	n. a.	n. a.
	Franciaország, DELPORT Bordeaux	167	n. a.	172	n. a.
	Románia, DEPSILO Oltenia	n. a.	n. a.	137	120
TAKARMÁNY-ÁRPA	Bulgária, DEPPROD Burgas	115	115	115	118
	Németország, DEPSILO Hamburg	143	143	n. a.	139
	Franciaország, DELPORT Rouen	137	137	134	128
	Románia, DEPSILO Muntenia	133	115	134	132
	Egyesült Királyság, FGATE	115	114	116	118

Megjegyzés: DEPPROD – a telephelyen vagy a termőhelyen tehergépkocsra vagy egyéb szállítóeszköze pakolva, DEPSILO – a tárolt termény silónál tehergépkocsra vagy egyéb szállítóeszköze pakolva, DELPORT – a kikötőbe szállítva, FGATE – termelői ár.

Forrás: Európai Bizottság

Gabonapiaci információk

9. táblázat: **A gabona alapú termékek feldolgozói értékesítési ára Magyarországon**

	Kiszerelés	Mértékegység	2015. 34. hét	2016. 33. hét	2016. 34. hét	2016. 34. hét/ 2015. 34. hét (százalék)	2016. 34. hét/ 2016. 33. hét (százalék)
Finomliszt BL 55	ömlesztett	tonna	351	1075	505	144	47
		HUF/kg	73	69	67	93	97
	zsákos	tonna	847	1 962	1 298	153	66
		HUF/kg	78	70	69	89	99
	zacskós	tonna	282	570	787	279	138
		HUF/kg	86	83	80	92	96
Rétesliszt BFF 55	ömlesztett	tonna	...	...	...	...	...
		HUF/kg	...	...	...	...	...
	zsákos	tonna	6	18	15	251	82
		HUF/kg	89	79	79	89	100
	zacskós	tonna	21	32	33	159	102
		HUF/kg	93	88	90	97	102
Fehér kenyér- liszt BL 80	ömlesztett	tonna	296	694	341	115	49
		HUF/kg	71	66	66	93	100
	zsákos	tonna	271	670	361	133	54
		HUF/kg	75	67	66	88	99
Tésztaipari liszt TL 50	ömlesztett	tonna	...	317	...	...	...
		HUF/kg	...	73	...	...	...
	zsákos	tonna	11	59	16	142	27
		HUF/kg	83	78	75	91	96
Étkezési búza- dara AD	zacskós	tonna	18	40	50	274	126
		HUF/kg	95	90	92	96	102

...= Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: AKI PÁIR

10. táblázat: **Az ipari keveréktakarmányok feldolgozói értékesítési ára Magyarországon**

	Mértékegység	2015. július	2016. június	2016. július	2016. július/ 2015. július (százalék)	2016. július/ 2016. június (százalék)
Brojlertáp	tonna	7 867	10 863	9 383	119	86
	HUF/tonna	90 704	90 414	92 017	101	102
Hízósertéstáp	tonna	6 886	8 245	6 921	101	84
	HUF/tonna	74 331	72 186	74 034	100	103

Forrás: AKI PÁIR

11. táblázat: **A gabonafélék külkereskedelme Magyarországon**

ezer tonna

		2015. január–június	2016. január–június	Változás (százalék)
Export	10019900 Búza, nem vető	585,17	871,29	149
	10039000 Árpa, nem vető	202,20	186,25	92
	10059000 Kukorica, nem vető	2 773,14	1 415,74	51
Import	10019900 Búza, nem vető	80,44	75,22	94
	10039000 Árpa, nem vető	21,22	19,13	90
	10059000 Kukorica, nem vető	42,80	9,82	23

Forrás: KSH

12. táblázat: **Az Európai Unió aktuális export-import engedélyei**

ezer tonna

		2015. július 1.– 2015. szeptember 1.	2016. július 1.– 2016. augusztus 30.	Változás (százalék)
Export	Búza (durum és liszt nélkül)	3 337	4 542	136
	Árpa	2 606	982	38
	Kukorica	290	288	99
Import	Búza (durum és liszt nélkül)	487	423	87
	Árpa	179	199	111
	Kukorica	1 372	1 387	101

Forrás: Európai Bizottság

13. táblázat: **A világ búza- és kukoricamérlege**

millió tonna

	USDA		IGC		Tallage	
	2015/2016 ^{a)}	2016/2017 ^{b)}	2015/2016 ^{a)}	2016/2017 ^{b)}	2015/2016 ^{a)}	2016/2017 ^{b)}
BÚZA						
Termelés	735	743	736	743	711	714
Felhasználás	709	733	722	732	704	711
Export	171	170	165	162	167	170
Import	171	170	165	162	167	170
Zárókészlet	242	253	217	229	217	220
KUKORICA						
Termelés	960	1 028	969	1 030	938	1 010
Felhasználás	959	1 017	969	1 019	938	965
Export	137	134	135	131	136	124
Import	137	134	135	131	136	124
Zárókészlet	209	221	207	218	248	292

^{a)} Előzetes adat. ^{b)} Előrejelzés.

Forrás: USDA, IGC, Tallage

Olajnövény-piaci jelentés

Szójabab

Az *Oil World* piacelemző vállalat legfrissebb, augusztus végi előrejelzése szerint a korábban vártnál is több, 330 millió tonna rekord szójababtermés betakarítására kerülhet sor a 2016/2017. gazdasági évben, ami 17 millió tonnával múlna felül az előző szezon kibocsátását. A szakértők továbbra is úgy vélik, hogy a sajtólásra szánt mennyiség az egyéb célú felhasználással együtt meghaladhatja ezt a volument, ami a készletek további szűkülését eredményezheti. Noha az északi féltekén egyelőre biztatóak a terméskilátások, a teljes kibocsátás felét adó déli féltekén még most vetik az új szezonban (2016/2017) betakarításra kerülő szójababot, így a jelenlegi várakozások akár számottevően is módosulhatnak. Az USA-ban 110,5 millió tonna (+3,5 millió tonna), Argentínában 58 millió tonna (+2,2 millió tonna) és Brazíliában 101 millió tonna (+4 millió tonna) szójabab betakarítását valószínűsítik.

A *Tallage* francia piacelemző vállalat adatai szerint az Európai Unióban a korábban jelzettnél kisebb területről, 842 ezer hektárról takaríthatnak be a gazdák szójababot a következő hetekben. Ugyanakkor a 2015. évihez képest akár 4-5 százalékkal is javulhat a hozam (2,73 tonna/hektárra), ami kompenzálhatja a terület csökkenését, és a tavalyihoz hasonló mennyiségű, 2,3 millió tonna uniós szójabab állhat a belpiaci kereslet rendelkezésére. Magyarországon a termeléshez kötött támogatások ösztönözte termesztési kedv a múlt évi gyenge hozameredmények hatására csökkent, ám a termőterület zsugorodását a hozam javulása ellensúlyozhatja ebben az évben. Noha hivatalos hazai előrejelzés egyelőre nem áll rendelkezésre, a kedvező kilátások tükrében a francia szakértők 178 ezer tonna (+21 százalék) szójabab betakarítását valószínűsítik Magyarországon. Az unió szójababtermése a 2016/2017. gazdasági évi belpiaci feldolgozás alig egyötödét fedezi, ezért további 13,7 millió tonna szójabab érkezhet a külpiacokról, jórészt Brazíliából és az USA-ból.

A chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) az augusztus közepi 375-380 dollár (*USD*)/tonna körüli szintről 352 dollár/tonnáig zuhant a termény fronthavi jegyzése a hónap végére, majd szeptember első napjaiban 356 dollár/tonnáig visszakorrigált.

Repcemag

A 2016/2017. gazdasági év már a harmadik lesz a sorban, amikor a repcemag globális felhasználása (sajtolás és egyéb) felülmúlja a kibocsátást, ezzel a készletek tovább apadnak. Az *Oil World* piacelemző vállalat augusztusi kitekintése szerint a globális repcemagtermés nem éri el a 61 millió tonnát, ami az egy évvel korábbtól közel 3 millió tonnával marad el. A felhasználás ennél kisebb mértékben, 2,6 millió tonnával 61,1 millió tonnára mérséklődik ezzel egy időben, így alig 5 millió tonna repcemag és *canola* maradhat a világ tárolóiban 2017 nyarán.

A *Tallage* francia piacelemző vállalat szerint a világ elsőszámú repcemagtermelőjénél, az Európai Unióban a 2015. évinél 2 millió tonnával kevesebb, 20 millió tonna mag került a tárolókba az idén. Úgy tűnik, az Európai Unió a 2015/2016. gazdasági évinél 6 százalékkal több, 3,5 millió tonna repcemagot importálhat a 2016/2017. évi szezonban, a legtöbbet Ausztráliából és Ukrajnából.

A fizikai piacon a repcemag ára Észak-Rajna-Vesztfáliában (*Neussba* szállítva) az egy hónappal korábbihoz képest 6 euróval, 370 euró/tonnára emelkedett augusztus végére. A *Rostock*ba érkező szállítmányokra 363 euró/tonnáért (+8 euró) kötöttek szerződést ugyanekkor, *Hamburg*ba 379 euró/tonna importáron (*C&F*) (+16 euró) érkezett repcemag augusztus végén. A franciaországi *Rouen*-ban ekkor 374 euró/tonna volt a termény ára (+20 euró), míg *Moselle*-ből 377 euró/tonna áron (*FOB*) (+14 euró) hajózták ki a terményt. Magyarországon az AKI PÁIR adatai szerint 109 ezer forint/tonna körüli áfa és szállítási költség nélküli termelői áron forgott az újtermés augusztus utolsó hetében.

A párizsi árutőzsdén (*Euronext/MATIF*) a szójabab chicagói jegyzéséhez hasonlóan változott a repcemag fronthavi jegyzése: 370,5 euró/tonnáról 377 euró/tonnára felfelé korrigálták augusztus utolsó és szeptember első napjaiban. A Budapesti Értéktőzsdén (BÉT) 107 ezer forint/tonnára emelkedett az újtermés kurzusa ugyanekkor.

Napraforgómag

Az *Oil World* piacelemző vállalat szakértői továbbra is a 2015/2016. gazdasági évinél közel 4 millió tonnával több, azaz 46 millió tonna napraforgómag betakarítását prognosztizálják világszinten a 2016/2017. évi szezonban. Noha az olajipari feldolgozásra szánt mennyiség rekordszintre, 41 millió tonnára emelkedhet a szeptembertől induló új idényben, az elemzők a globális készlet növekedését sem tartják kizártnak (+0,2 millió tonna), így 3,2 millió tonna mag maradhat a tárolókban 2017 augusztusában.

A világ legnagyobb napraforgóolaj-exportőreiként számon tartott Ukrajnában és Oroszországban együttesen rekord mennyiségű, közel 24 millió tonna (+2 millió tonna) napraforgómag kerülhet ősszel a raktárakba: Ukrajnában 13,2 millió tonna, Oroszországban 10,4 millió tonna.

Az Európai Unióban a korábban prognosztizáltnál gyengébb, 1,97 tonna/hektár átlaghozamot feltételezve 8,2 millió tonna napraforgómag-termésre számítanak a szakértők az idén. Ez a *Tallage* adatai szerint 8 százalékkal múlná felül az előző évi kibocsátást. A terméskilátás főleg Franciaországban, Spanyolországban, Romániában és Bulgáriában romlott, ugyanakkor Magyarországon továbbra is biztató. Hazánkban az idei a rekordok éve lehet a napraforgó-termesztés szempontjából, hiszen a valaha volt legnagyobb termőterületről (631 ezer hektár), soha nem tapasztalt ho-

zam (2,9 tonna/hektár) mellett takaríthatják be a gazdák minden idők legnagyobb, 1,8 millió tonnára várt termését. A magyarországi termés bőven kielégíti a feldolgozóipar 1,3-1,4 millió tonna igényét, a felesleg az unión belül kerül értékesítésre. A végső kibocsátástól és az importtól függően 400-600 ezer tonna napraforgómagot exportálhatunk a 2016/2017. évi szezonban. A legnagyobb mennyiséget a hagyományos célpiacainknak számító Hollandia és Németország vásárolhatja az új idényben is.

A termés amszterdami exportára az egy hónappal korábbihoz képest 10 dollárral 410 dollár/tonnára (*FOB*) nőtt. Ukrajnában 383 dollár/tonna (*FOB*) kikötői ár mellett adták fel a terményt (+9 dollár) miközben a termelői ár 81 dollárral, 353 dollár/tonnára zuhant, ami jelentős kínálatot jelez. Az olajmag argentinai exportára 380 dollár/tonna (*FOB*) maradt (*Tallage*). A napraforgóolajat szeptember elején tonnánként 780 dollárért (*FOB*) hajózták ki az ukrainai kikötőkből. A feldolgozott termék 815 dollár/tonna importáron (*CIF*) érkezett a rotterdami kikötőbe ugyanekkor (*APK-Inform*).

Magyarországon, a Budapesti Értéktőzsde árupiaci szekciójában 100 ezer forint/tonna alatt jegyezték a napraforgómagot a legközelebbi lejáratra vonatkozóan szeptember első napjaiban. A fizikai piacon már alig forog az ótermés, az AKI PÁIR adatai szerint átlagosan 96 ezer forint/tonnáért cserélt gazdát az olajmag augusztus utolsó hetében.

14. táblázat: **Az olajmagok termelői ára Magyarországon**

			HUF/tonna
	2016. 34. hét	2016. 34. hét/2016. 33. hét (százalék)	2016. 34. hét/2015. 34. hét (százalék)
Napraforgómag	96 022	–	–
Repcemag	108 844	101	97

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.

Forrás: AKI PÁIR

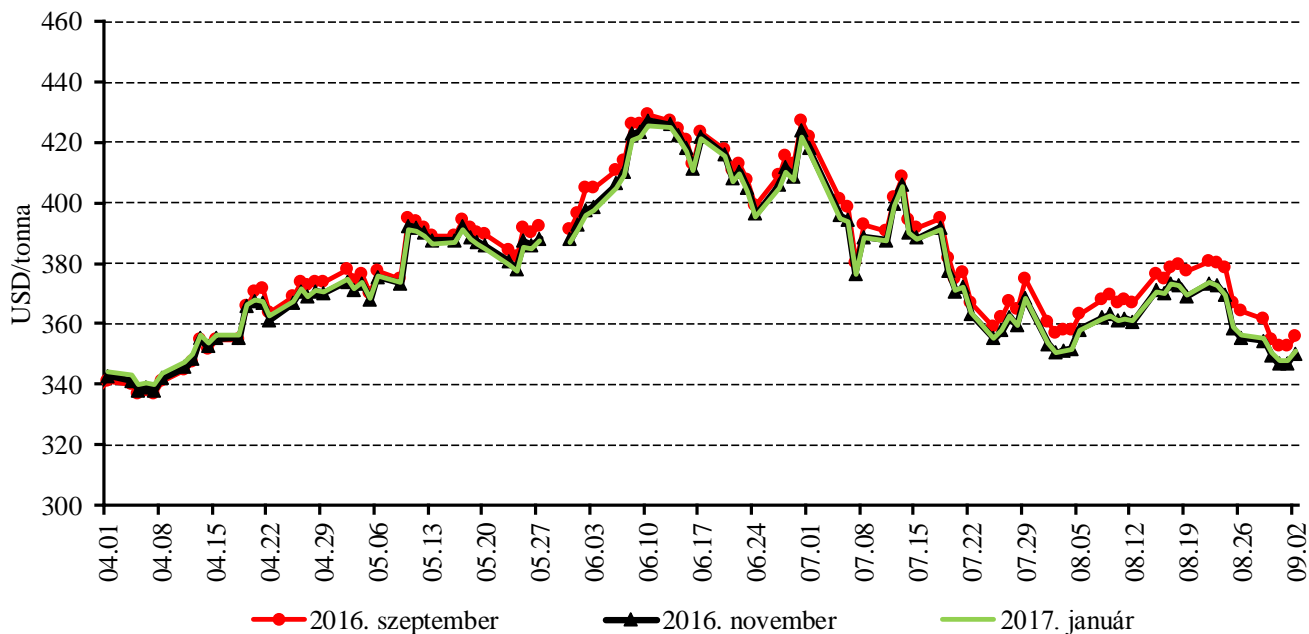
15. táblázat: **Az olajmagok legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken**

		Szállítási határidő	Mértékegység	2016. 08. 31.	2016. 09. 01.	2016. 09. 02.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	Napraforgómag	2016. október	HUF/tonna	99 500	99 500	99 500
	Repcemag	2016. szeptember	HUF/tonna	104 000	105 000	106 000
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	Repcemag	2016. november	EUR/tonna	380	378	378
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	Szójabab	2016. szeptember	USD/tonna	379	379	377

Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

Az olajmagok és származékaik jegyzése

13. ábra: A szójabab különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

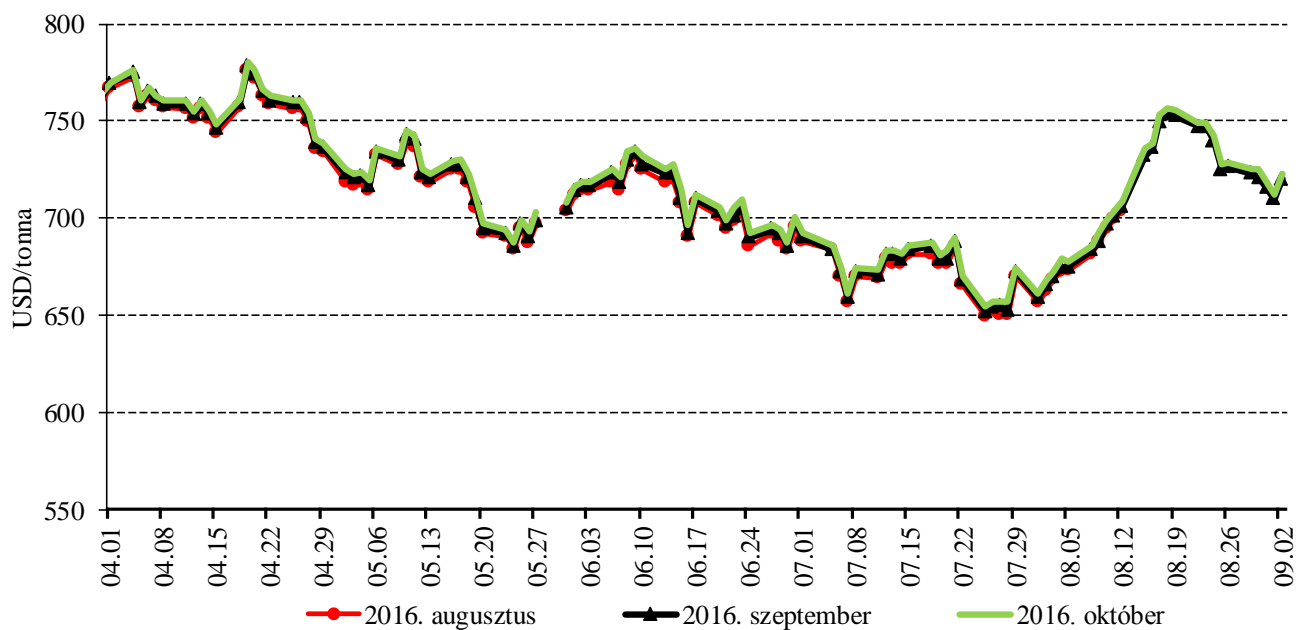
Forrás: CME Group

14. ábra: A szójadara különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

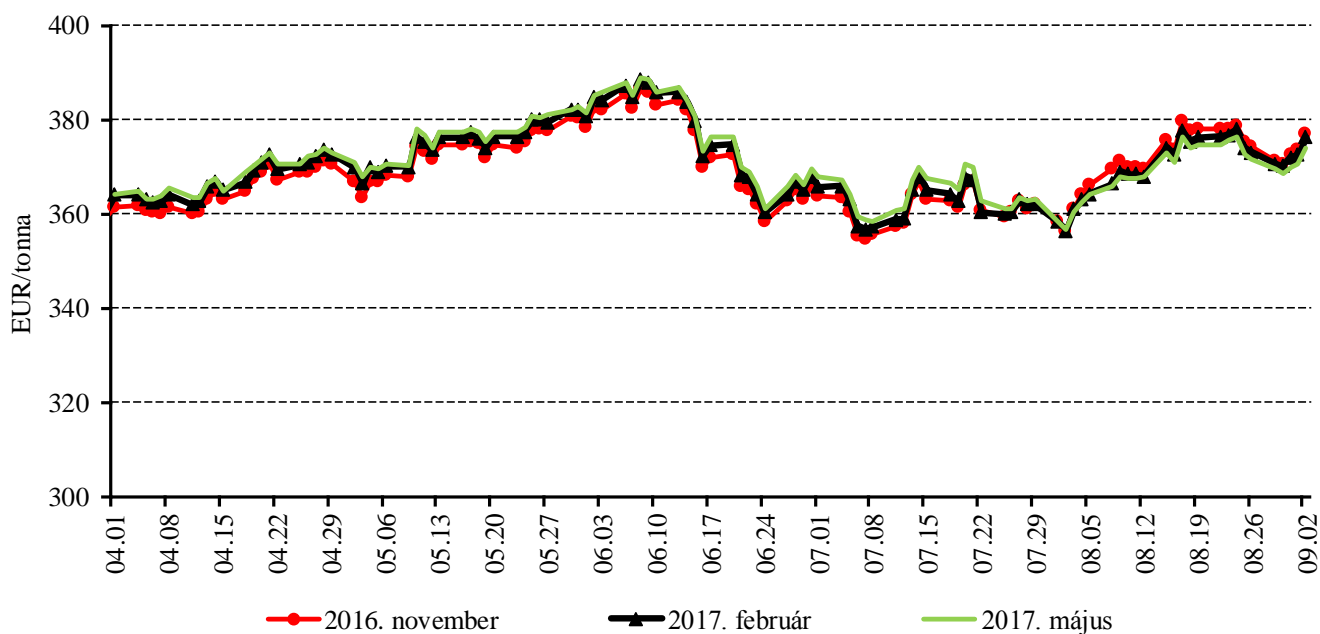
Forrás: CME Group

15. ábra: A szójaolaj különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

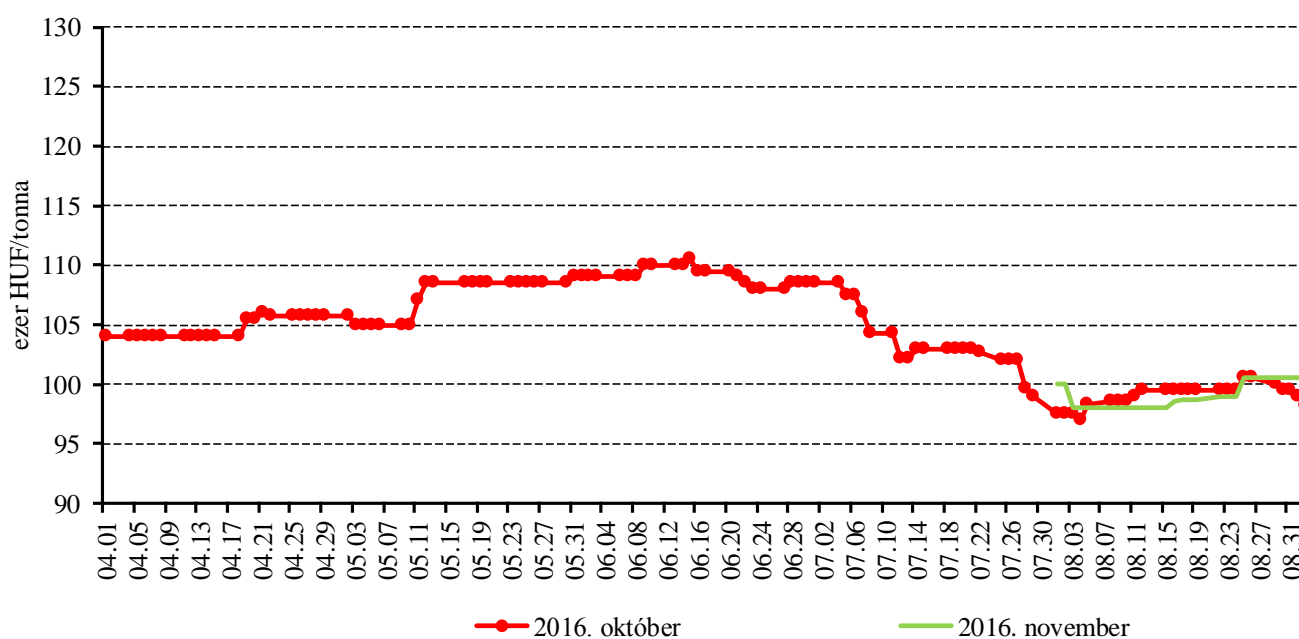
Forrás: CME Group

16. ábra: A repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2016)

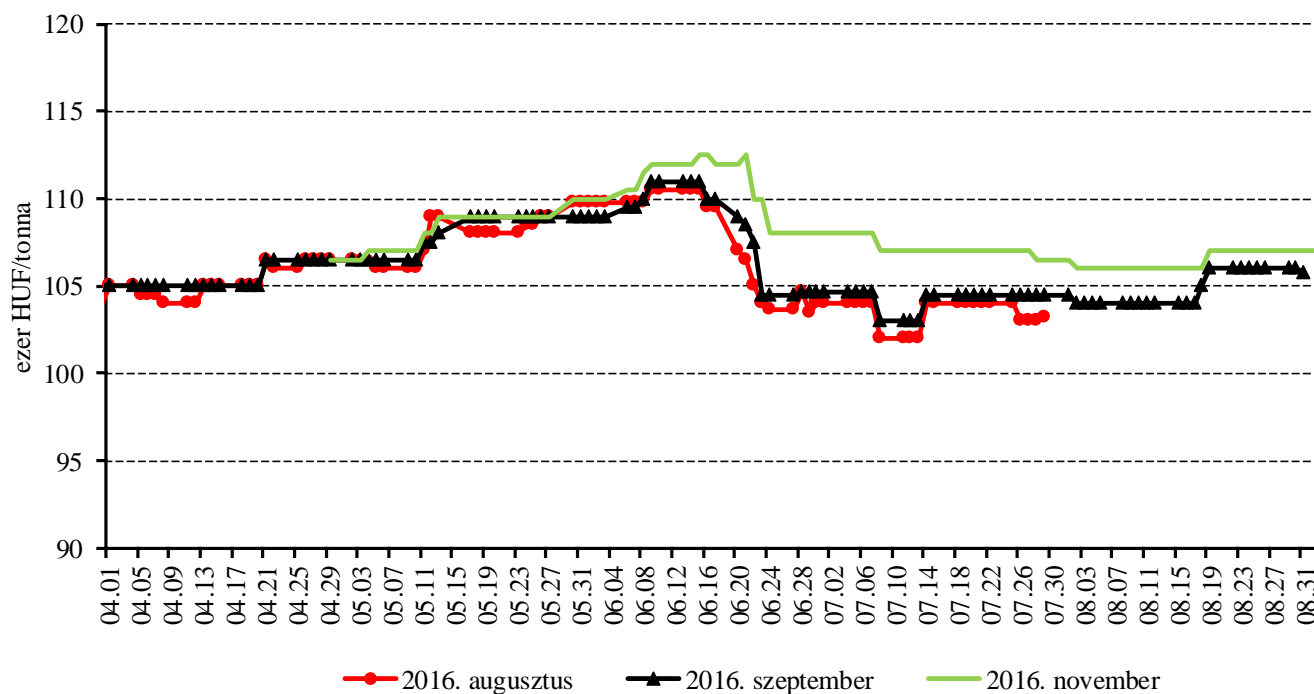
Forrás: Euronext

17. ábra: A napraforgómag különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2016)

Forrás: BÉT

18. ábra: A repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2016)

Forrás: BÉT

16. táblázat: Az olajmagok és származékaik jegyzése a párizsi és a chicagói árutőzsdén (2016. szeptember 2.)

Euronext/MATIF, Párizs			
	Szállítási határidő	EUR/tonna	HUF/tonna
REPCEMAG	2016. november	377	116 976
	2017. február	376	116 743
	2017. május	374	116 045
	2017. augusztus	359	111 468
	2017. november	364	112 942
	2018. február	363	112 477
CME/CBOT, Chicago			
	Szállítási határidő	USD/tonna	HUF/tonna
SZÓJABAB	2016. szeptember	356	98 729
	2016. november	350	97 097
	2017. január	351	97 422
	2017. március	352	97 708
	2017. május	353	98 013
	2017. július	354	98 321
SZÓJADARA	2016. szeptember	346	95 918
	2016. október	341	94 633
	2016. december	339	93 990
	2017. január	338	93 745
	2017. március	337	93 471
	2017. május	337	93 562

Forrás: Euronext, CME Group

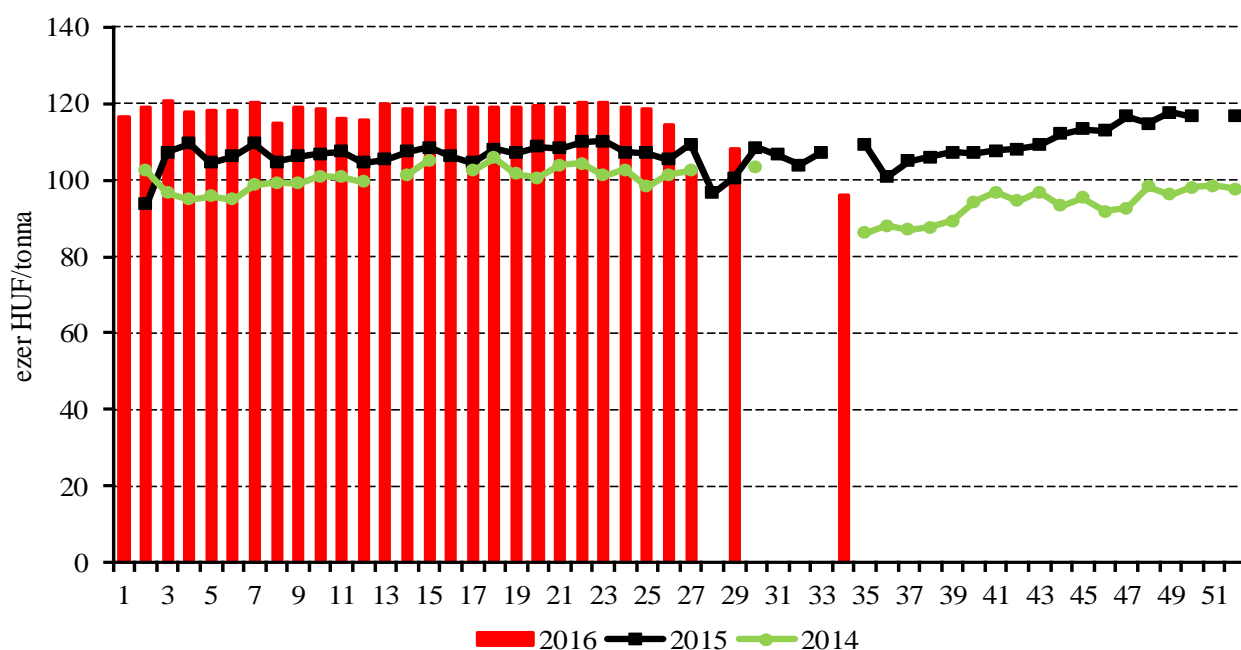
17. táblázat: A növényolajok és származékaik jegyzése Olaszországban és Ausztriában (2016. augusztus 31.)

Termék	Ország	EUR/tonna	HUF/tonna
Napraforgóolaj (nyers)	Olaszország	723	223 385
Napraforgóolaj (finomított)		898	277 455
Szójaolaj (nyers)		731	225 857
Szójaolaj (finomított)		783	241 924
Napraforgódara	Ausztria	–	–
Repcedara		205	63 534

Forrás: Associazione Granaria di Milano, BLPW

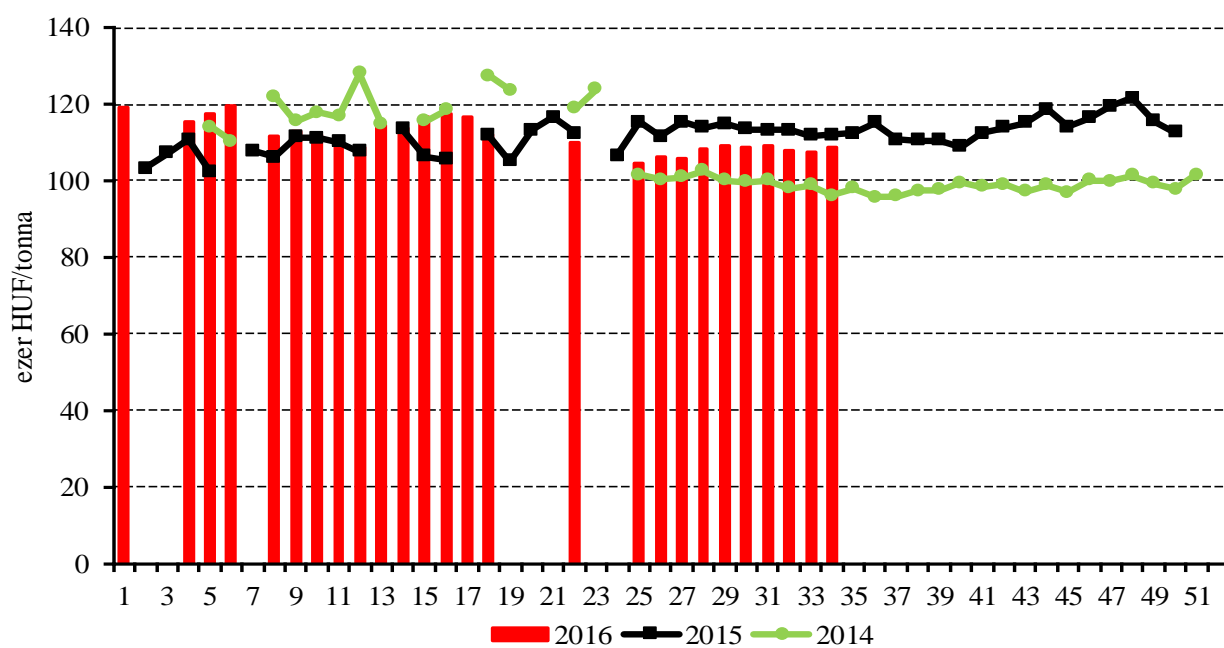
Termelői és kikötői árak

19. ábra: A napraforgómag heti termelői ára Magyarországon (2014-2016)

Forrás: AKI PÁIR

20. ábra: A repcemag heti termelői ára Magyarországon (2014-2016)

Forrás: AKI PÁIR

18. táblázat: **Az olajmagok és származékaik nemzetközi és európai kikötői ára**

USD/tonna						
		2016.08.13.	2016.08.20.	2016.08.27.	2016.09.03.	
SZÓJA	BAB	USA FOB NOLA	405	406	396	394
		Brazília FOB	424	426	420	401
		EU CIF, USA-ból	414	422	418	n. a.
		EU CIF Brazíliából	411	420	418	n. a.
		Fekete-tenger FOB	440	420	420	400
	DARA	EU CIF Rotterdam	405	406	399	n. a.
	OLAJ	EU FOB	818	827	827	832
REPCE	MAG	Franciaország FOB Moselle	n. a.	n. a.	377	n. a.
		EU, 00 CIF Hamburg	415	430	428	n. a.
	DARA	EU FOB Hamburg	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	OLAJ	EU FOB Rotterdam	805	845	839	n. a.
NAPRAFORGÓ	MAG	EU CIF Amszterdam	400	410	410	n. a.
	DARA	Franciaország CIF	235	235	n. a.	n. a.
		Ukrajna FOB	205	205	200	200
	OLAJ	EU FOB Rotterdam	810	830	825	n. a.
		Fekete-tenger FOB	750	780	775	n. a.
NYERS PÁLMAOLAJ		EU CIF	720	775	770	n. a.

Megjegyzés: FOB – Free on Board (költségmentesen a hajó fedélzetére – megjelölt elhajozási kikötő), CIF – Cost, Insurance and Freight (költség, biztosítás és fuvardíj – megnevezett rendeltetési kikötő); n. a. – nincs adat.

Forrás: APK-Inform, Hammersmith, Oil World, Tallage

Olajmagpiaci információk

19. táblázat: **A növényolajok és származékaik feldolgozói értékesítési ára Magyarországon**

Megnevezés	Mértékegység	2015. 34. hét	2016. 33. hét	2016. 34. hét	2016. 34. hét/ 2015. 34. hét (százalék)	2016. 34. hét/ 2016. 33. hét (százalék)
Nyers napraforgóolaj	tonna	...	...	...	...	...
	HUF/tonna	...	...	...	...	...
Napraforgódara	tonna	6 827	4 387	4 114	60	94
	HUF/tonna	60 854	61 774	60 790	100	98
Nyers repceolaj	tonna	...	–	...	...	–
	HUF/tonna	...	–	...	...	–
Repcedara	tonna	1 079	1 332	1 487	138	112
	HUF/tonna	69 679	63 589	64 767	93	102

...= Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: AKI PÁIR

20. táblázat: **Az olajmagok és származékaik külkereskedelme Magyarországon**

		ezer tonna		
		2015. január–június	2016. január– június	Változás (százalék)
Export	1205 Repcemag	217,30	150,65	69,33
	1206 Napraforgómag	206,48	218,17	105,67
	2304 Szójadara	42,60	49,86	117,04
Import	1205 Repcemag	20,11	10,52	52,30
	1206 Napraforgómag	43,78	34,99	79,93
	2304 Szójadara	220,13	218,10	99,08

Forrás: KSH

21. táblázat: A világ olajmagmérlege

millió tonna					
	USDA		Oil World		Tallage
	2015/2016 ^{a)}	2016/2017 ^{b)}	2015/2016 ^{a)}	2016/2017 ^{b)}	2015/2016 ^{a)} 2016/2017 ^{b)}
SZÓJABAB					
Termelés	313	330	313	330	313 321
Felhasználás	317	330	316	332	318 327
Export	133	139	135	n. a.	134 140
Import	132	137	132	n. a.	134 140
Zárókészlet	73	80	82	80	78 73
REPCEMAG					
Termelés	68	67	63	61	67 66
Felhasználás	70	68	64	61	68 67
Export	15	14	14	14	14 14
Import	14	13	15	14	14 14
Zárókészlet	5	4	6	5	5 4
NAPRAFORGÓMAG					
Termelés	39	43	42	46	41 43
Felhasználás	40	43	42	46	41 43
Export	2	2	2	n. a.	2 2
Import	1	1	2	n. a.	2 2
Zárókészlet	2	2	3	3	3 3

^{a)} Előzetes adat.^{b)} Előrejelzés.

n. a. – nincs adat.

Forrás: USDA, Oil World, Tallage

Bioüzemanyag melléklet

Az emberiség energiaszükségletének 14 százalékát biomasszából állítják elő, ebből 10,4 százalék épületek fűtését, 2,2 százalék ipari, 0,4 százalék villamosenergia-előállítási, 0,8 százalék közlekedési célokat szolgált 2015-ben.

Az Eurostat legutolsó adatai alapján a közösségben 195,81 millió tonna olajegyenértékű megújuló energiát állítottak elő 2014-ben, 45,5 százalékának (89,1 millió tonna olajegyenérték) szilárd biomassza volt az alapanyaga.

A szilárd biomassza tüzelésre történő előkészítése legerterjedtebben az alapanyag pelletizálását jelenti. Az évezred elejétől folyamatosan nőtt az előállított pellet mennyisége, de az elmúlt években a növekedési ütem lassulása figyelhető meg. Az USA mezőgazdasági minisztériumának (USDA) szakértői szerint az unióban 13,5 millió tonna pelletet állítottak elő 2015-ben, ugyanannyit, mint egy évvel korábban, és 2016-ra vonatkozólag is csak 14 millió tonnára számítanak. Az Európai Unió hat legnagyobb pellettermelője: Németország (2,2 millió tonna), Svédország (1,6 millió tonna), Litvánia (1,3 millió tonna), Franciaország (1,0 millió tonna), valamint Ausztria és Portugália (0,95-0,9 millió tonna). Németország az Európai Unió legnagyobb fa-pellet-előállítója, és világszinten az USA és Kanada után a harmadik legnagyobb kibocsátó. Az országban összesen 70 pellet-előállító üzem működik, amelyek teljes kapacitása 3,5 millió tonna. Svédországban és Dániában kisméretű üzemekben történik a termelés. A balti térség legnagyobb termelője Litvánia, amely Ausztriához és Németországhoz hasonlóan nettó exportőr. Portugália pellet-előállítása az export élénkülése miatt 2008 óta lendületesen fejlődik. Magyarországon a fenn tartható erdőgazdálkodás mellett a hazai erdőkből évente 9 millió m³ fa kitermelésére lenne lehetőség, de évek óta csak 7 millió m³ kitermelése történik meg ténylegesen. Ezt a mennyiséget a hazai falemezipar dolgozza fel, valamint a lakosság tűzifaigényének kiszolgálására és energetikai célokra használják fel. A Nébih adatai szerint Magyarországon jelenleg 2338 hektár energiaerdő van, a termesztett fő fafajok: nyár, fűz és akác. A mezőgazdasági melléktermékek is fontos szerepet kaphatnak a biomassza-alapú energiatermelésben, hiszen Magyarországon évente 2,2-3,7 millió tonna szalma, 5,0-6,5 millió tonna kukoricaszár és -csutka, 1-

1,2 millió tonna napraforgószár, 0,3-0,4 millió tonna egyéb nyesedék áll rendelkezésre.

Az Európai Unióban 13,5 millió tonna pelletet termeltek 2014-ben és 18,8 millió tonnát használtak fel, a különbözetet a tagországok importból fedezték. Az unió a legnagyobb pelletfelhasználó a világon. A teljes mennyiségből 11 millió tonna közvetlenül hőenergia előállítását szolgálja, lakóépületek fűtésére 8,2 millió tonna, ipari célra 2,8 millió tonna kerül felhasználásra, a fennmaradó 7,8 millió tonnából pedig villamos áramot állítanak elő.

A lakossági hőenergia-ellátásban két felhasználás különböztethető meg, a háztartások direkt égetéssel történő hőenergia-nyerése és a távhőszolgáltatás. Az *Euroobserver* adatai alapján az összes szilárd biomasszából előállított hőenergia-felhasználás 3,8 százalékkal, 69,9 millió tonna olajegyenértékre csökkent 2014-ben 2013-hoz viszonyítva. A távhőszolgáltatásban jelentős változás nem történt a két vizsgált évben, összesen 9,1 millió tonna olajegyenértékű hőt biztosítottak a lakosság számára.

Az *Euroobserver* adatai alapján a háztartások közvetlenül hőtermelés céljára történő felhasználása 4,4 százalékkal, 60,8 millió tonna olajegyenértékre csökkent 2014-ben 2013-hoz viszonyítva. Az *EPC (Engineering, procurement and construction projects)* szakértői szerint a tagállamokban a pellet fűtési célú felhasználása 2011-től 2013-ig dinamikusan fejlődött, a növekedési ütem 29 százalékos volt, de ezt követően megtorpant, és 1,6 százalékos csökkenést regisztráltak. Az *EPC* elemzői szerint ez az elmúlt két év enyhe téli időjárása mellett más megújuló energiaforrások térhódításával (szél-, napenergia stb.) és az épületek energiahatékonyságának javulásával magyarázható.

Az ásványolaj árának csökkenése miatt a szilárd biomassza elvesztette árelőnyét a fosszilis energiahordozóval szemben. Ez csökkentette az érdeklődést a termék iránt, ami nyomást gyakorolt a háztartásokban leginkább felhasználásra kerülő pellet árára. Ausztriában 2013-tól 2016-ig a pellet ára 246 euró/tonnáról 225 euró/tonnára esett, míg Németországban 263 euró/tonnáról 225 euró/tonnára mérséklődött a pellet ára. A kereslet csökkenése és az ár mérséklődése rontotta a termelési kedvet az elmúlt években.

A háztartások fűtési célra főleg Olaszországban,

Franciaországban és Nagy-Britanniában használják a szilárd biomasszát. Olaszországban a Nemzeti Megújuló Akcióterv alapján 3,3 millió tonna biomasszát használtak fel, amit a következő években tovább kívánnak növelni. Belgiumban és Hollandiában jelentősen csökkent a felhasználás, amit Nagy-Britannia gyors ütemű fejlődése sem tudott ellensúlyozni. Olaszországban és Nagy-Britanniában a hőtermelésre használt biomassza jelentős része importból származik. Franciaországban 14,7 százalékkal csökkent a lakossági felhasználás 2014-ben az előző évihez képest.

Magyarországon a Nemzeti Cselekvési Terv szerint a szilárd biomassza-alapú hőtermelés a 2005-ben előállított 24 PJ/év mennyiségről 2020-ra 35 PJ/év fölé emelkedhet. Részaránya várhatóan 85 százalékról 65 százalékra csökken a teljes megújuló energiaforrások körében, mivel a geotermikus energia, a napenergia és a szélenergia előretörése várható.

A szilárd biomassza fűtési célú felhasználásánál jelentkező csökkenés az elektromos áram értékesítésénél nem volt érzékelhető: az unió termelése 84,81 TWh-ra emelkedett 2014-ben 2013-hoz viszonyítva. Villamosenergia-ellátás céljára 4,5 százalékkal több biomassza-alapú energiát használtak fel ugyanekkor. Nagy-Britannia 2014-ben 13,9 TWh villamos energiát termelt szilárd biomasszából, ami 40,4 százalékos növekedést

jelent az előző évihez viszonyítva. A *DECC* (*Department of Energy & Climate Change*) adatai alapján az import 2014-ben 1,7 millió tonna olajegyenértékű alapanyag volt (2013: 1,2 millió tonna olajegyenérték). Észak-Írországból 2017. március 1-től új biomassza-alapú villamos erőművek beindulása is várható. Jelentős biomassza-alapú villamosenergia-termelő országok: Németország (11,8 TWh), Finnország (11,1 TWh), Lengyelország (9,1 TWh) és Svédország (9,077 TWh). Az *Euroobserver* adatai alapján Magyarország 1,43 TWh villamos áramot állított elő szilárd biomasszából. A KSH adatai szerint a megtermelt összes villamos energia 11 százaléka biomassza-alapú. Jelenleg biomassza az alapanyaga a „zöldáramtermelés” 83 százalékanak.

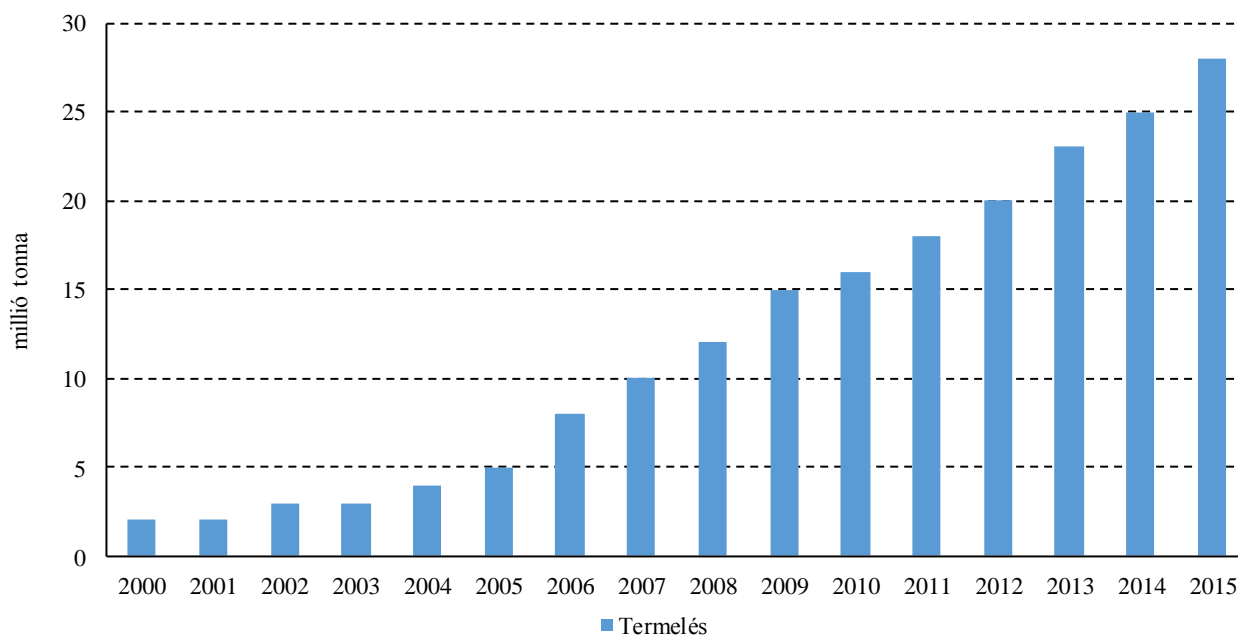
Az Európai Unióban a szilárd biomassza kereslete meghaladta a kínálatot az előző években, ami az import folyamatos emelkedését eredményezte. Az *Euroobserver* szerint a közösség 2014-ben 5 millió tonna olajegyenértékű szilárd biomasszát importált. A beszállított termék 47 százaléka fa pellet volt, amelynek 38 százaléka Észak-Amerikából érkezett. Európából, a nem uniós tagállamokból származott az összes import 34 százaléka. Oroszország 2,67 millió tonna, Dél-Amerika pedig 1,04 millió tonna fa pelletet szállított az unióba.

Agrárpolitikai hírek

- Az Európai Unió 2016/1361 és a 2016/1362 végrehajtási határozata elismeri Németországban, a kölni székhelyű „*International Sustainability & Carbon Certification System*”, valamint Svájcban a *chatelaine-i*

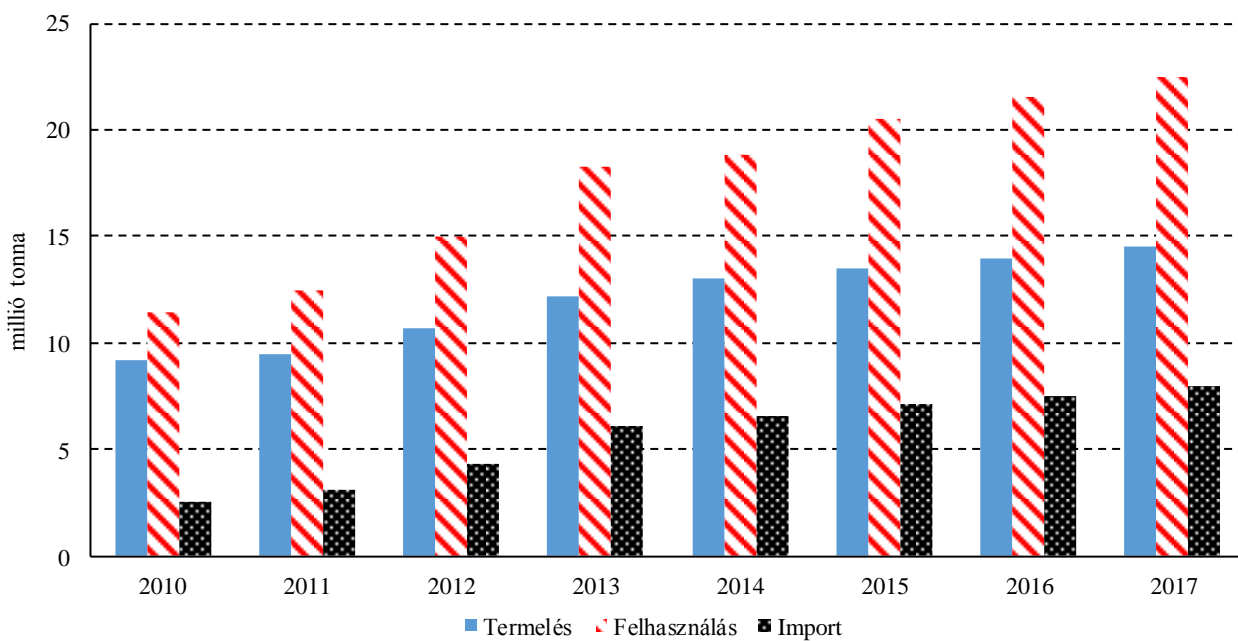
központú „*Roundtable on Sustainability Biomaterials EU RED*” rendszereket, amelyek megfelelően tanúsítják, hogy a bioüzemanyag-szállítmányok teljesítik a 98/70/EK és a 2009/28/EK irányelvben foglaltakat.

21. ábra: A globális pelletkibocsátás alakulása (2010–2015)

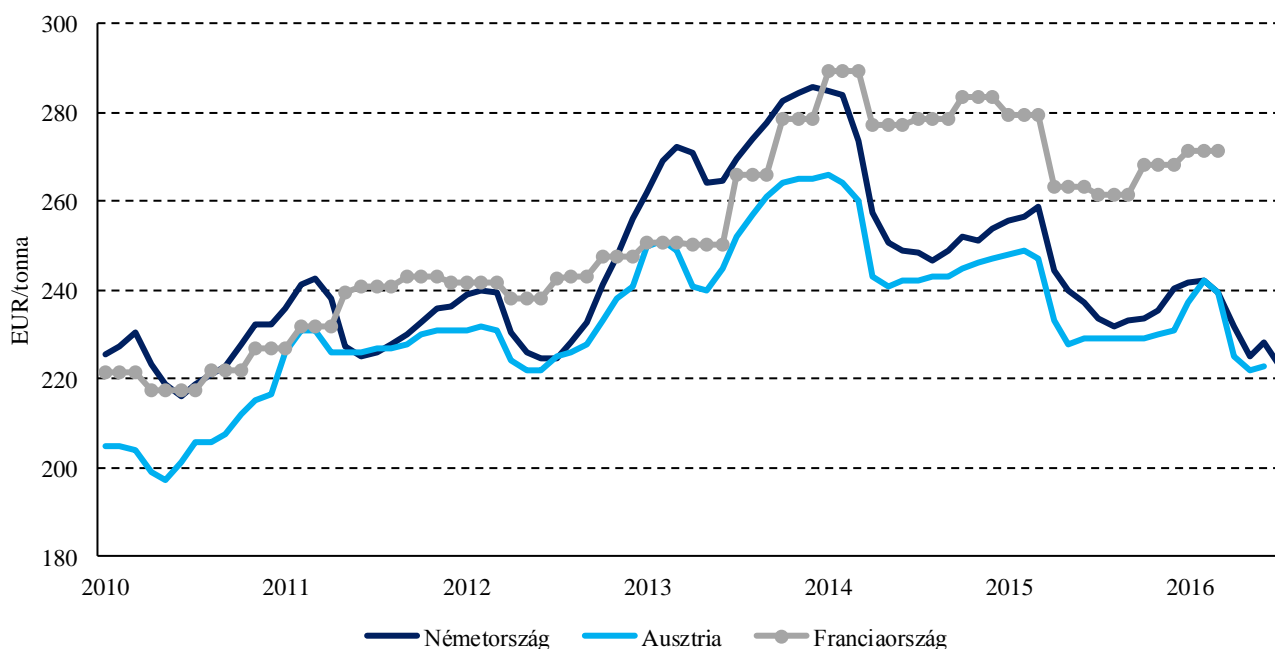
Forrás: Hawkins Wright

22. ábra: Az Európai Unió pellettermelése, -felhasználása és -importja (2010–2017)

Forrás: USDA

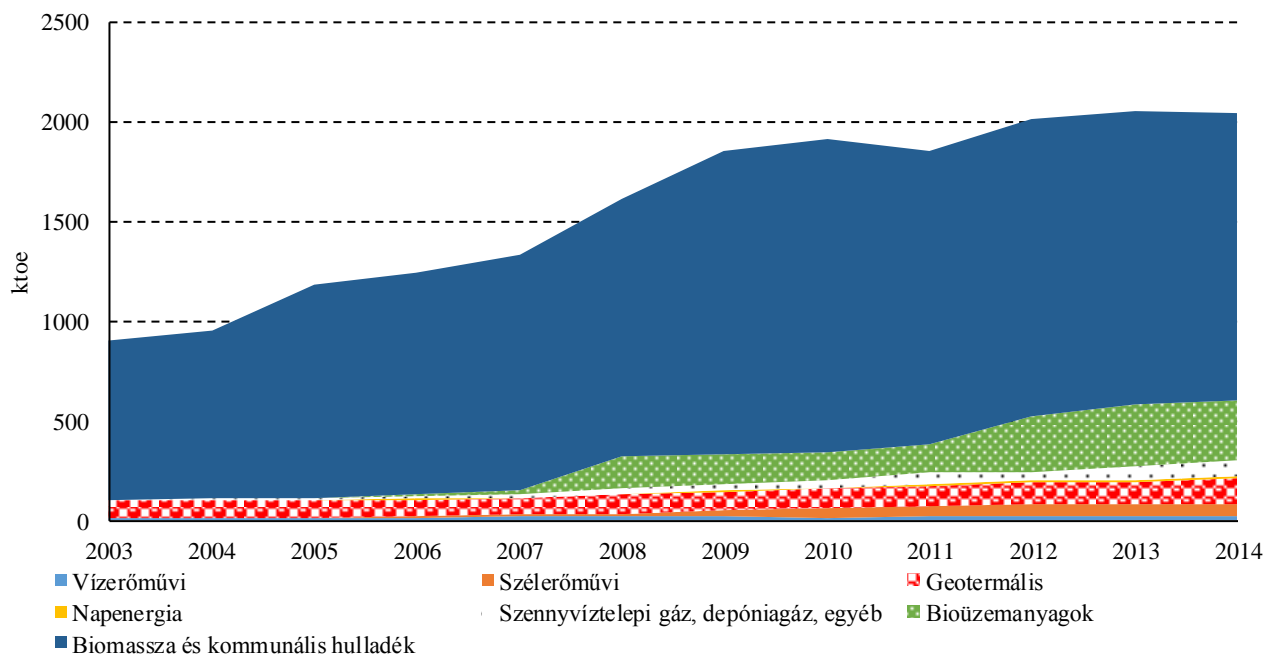
23. ábra: A pellet ára Németországban, Ausztriában és Franciaországban (2010–2016)

Megjegyzés: Legalább 6 tonnás vásárlás esetén, ömlesztett áru

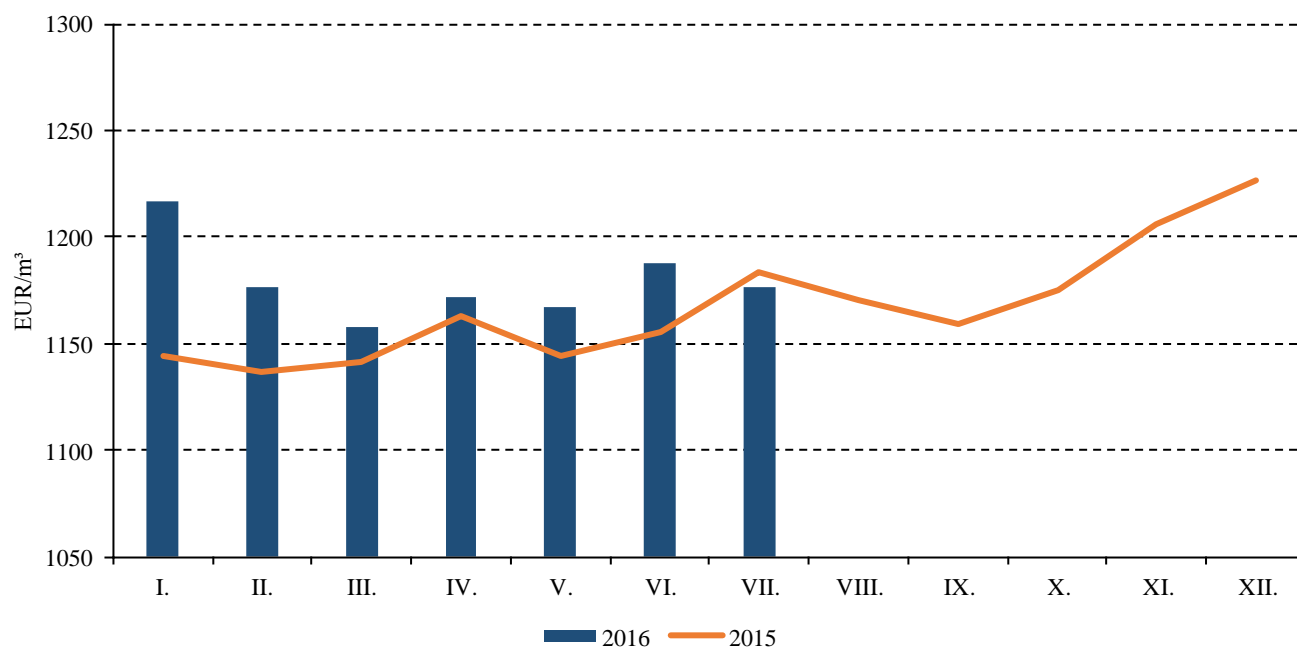
Forrás: DEPV, Propellet, Insee

24. ábra: A megújuló energiaforrásokból és hulladékból termelt primer energia mennyisége energiaforrások szerint Magyarországon (2003–2014)

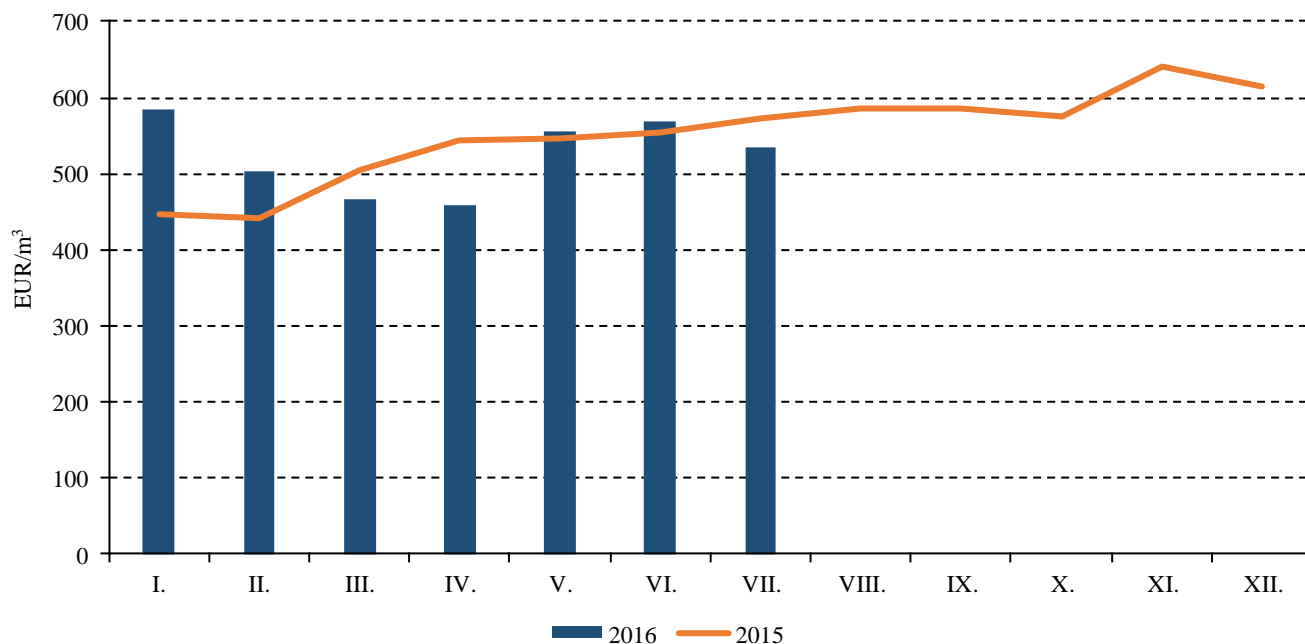
Forrás: KSH

25. ábra: A repceolaj-metil-észter ára Németországban (2015-2016)

Megjegyzés: -10-12 C , EN14214
 Forrás: F.O. Licht

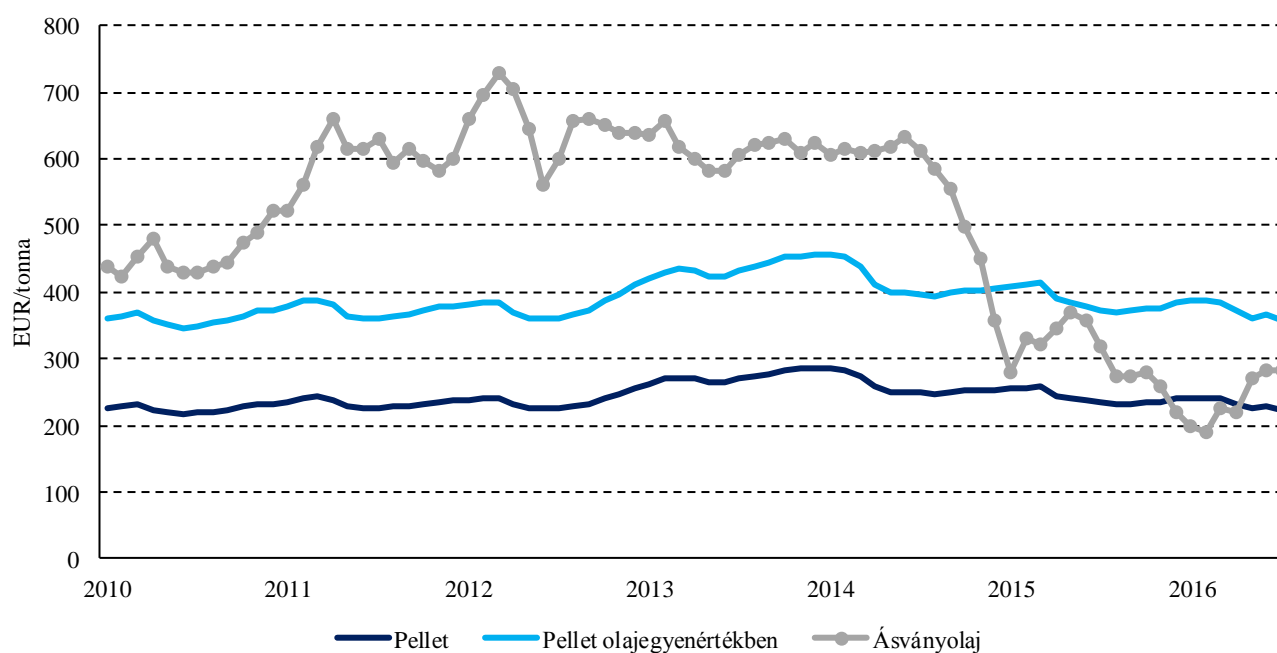
26. ábra: A bioetanol ára a nyugat-európai kikötőkben (2015-2016)

Megjegyzés: 92-96% alkoholtartalom, FOB ARA T2
 Forrás: F.O. Licht

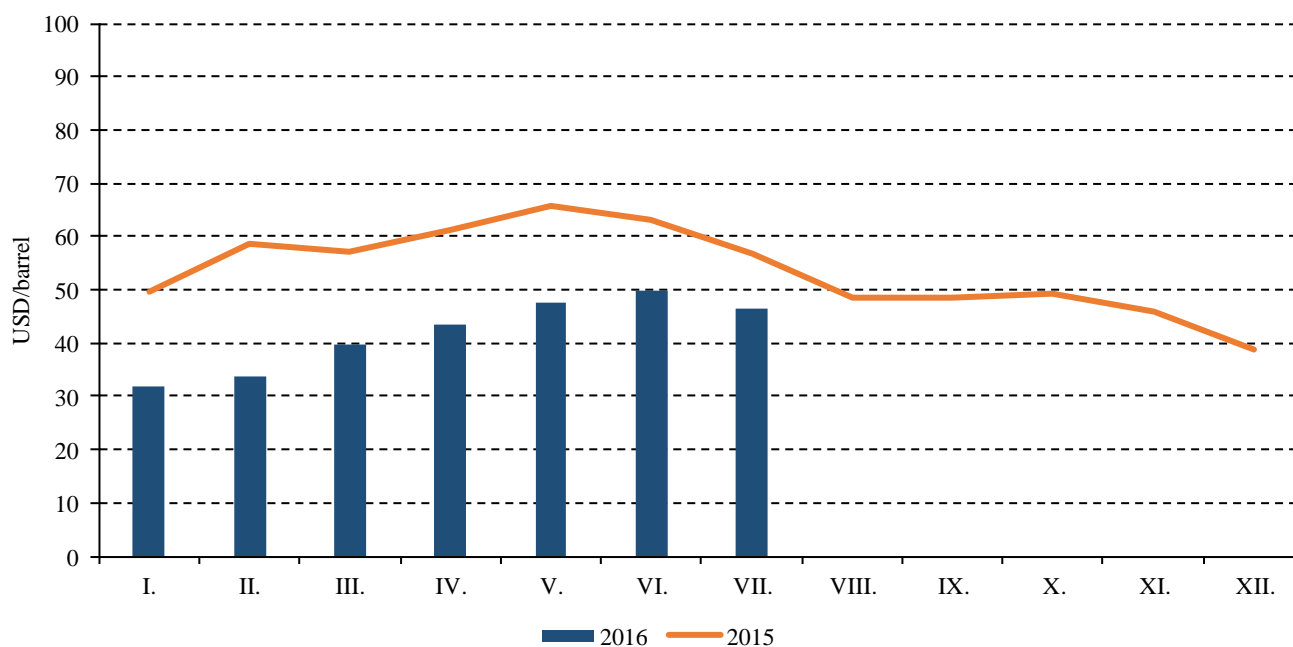

27. ábra: Az ásványolaj, a pellet és a pellet olajjegyénértékben kifejezett ára (2010–2016)

Forrás: Depv, HGCA

28. ábra: Az IPE Brent ásványolaj legközelebbi határidőre szóló jegyzésének havi átlaga a londoni árutőzsdén (2015-2016)

Forrás: HGCA

